

OTTLIK GYULA,
köz- és váltóüggyvéd, íródjaja nádor-utca 4-ik sz. alatt, féléllal:
„a törvénykezési, közigazgatási, pénzügyi és különösen adó ügyeket; „bűnügyekben nyilvános védőmezeseket teljesít; „ingatlanoknak el- és bérbeadását eszközöli; „ingatlanokra vidéken és helyben olesó kamatláb mellett kölcsönöket szerez.“
Budapesten székeli miniszteriumoknál, kirúdnál, kir. törvényszékekénél, kir. járásbíróskónál képviselőket elvállal; ezeknél, valamint országos intézeteknél, bankoknál, cs. kir. katonai és kir. honvédelmi bizottságoknál folyamatosan levő ügyek állásáról azonnal szerez és át értesítéseket, és e helyütt benyújtandó iratok, folyamodványok szerkesztését féléllalja; „peres ügyekben informáziókat utasítás szerint teljesít.“
Különösen vidékről Budapestre érkezett vagy ide folutazni szándékozók földmiveseknek és iparosoknak fentebbi irányban tanácsot ad, és azoknak ügyeit — az utazási költség és egyéb kiadások megtakarítása szempontjából — féléllalja és gyorsan elintézi.
Féléllalja eljárást 3 fót, egy napért 5 fót számít föl.
Díjazott levelek azonnal elintéztetnek, és a kellő értesítés 24 óra alatt ajánlja megküldetnek.
E téren gyors és pontos szolgáltatást a t. cz. közönségnek és vidéki kártársainak ajánlja. — és azokat folkéri, miként írodját bízalmukkal tiszteljük meg.
364 (2-3)

Növeldei értesítés.
A növendékeknek intézetembe a jövő 1874/5-ik tanévre rendezésen beírás történi f. évi okt. 1-ő napjától kezdve 7-ik napjáig; előleges jelentkezések addig is örömmel fogadtatván. Fölveszem pedig a növendéket, ha 6 évesnél korosabb, és vagy elemi oktatásban részesülni, vagy közvetlen gymnasiumra és realiskolára előkészítettnek, vagy a gymnasium 6. alóbb osztálya közül bármelyikbe belépni kíván.
Lehetnek e növendékek:
1) **Benlakók**, kik a nevelés és oktatás mellett teljes ellátást az intézetben nyerne.
2) **Bejárók**, kik csak a tanítás óráira jelennek meg az intézetben.
3) **Ugynevezett félkosztosók**, kik a tanításra reggel bejövén az intézetbe, déliben ott érkeznek; szünőrákat, nevelői felügyelet alatt, a benlakókkal töltik, s így végzik a naponta történi szokott friss levegőjárásit is; aztán, vagy a délutáni tanítás után mindjárt hazamennek; vagy közvetlen a vacsora előtt hagyják el az intézetet, ott végezvén előbb este 6-8 óra közt, felügyelet és illetőleg segély mellett, másnapra foladót teendőket is.
Részletesebb fölvilágosítással, s kívánatra az intézet programjával, kész szívvvel szolgáló távollétemben helyettesem Barzó József intézeti tanár úr Budapestben, csukor-utczában 6. szám alatti saját házában,
Szónyi Pál, m. k.,
királyi tanácsos.
380 (3-3)

A nagyvendémi iskolafelügyelő, igazgatók- s tanítókknak.
Az iskolai idény kezdésével van szerencsém alulírottak mindegyikét ismétlő, iskolát, s rajzeszközökkel gazdagított raktárát azon szives megfigyéléssel ajánlani, hogy a már több mint 30 évesen át fonalóli üzletét illetőleg, mint ezelőtt, ugy ezután is szakadatlan kitartással az iskolai ügyekre fogja fordítani legfőbb figyelmét; s minden iskolát ezikkal a legkötönyvön választékban s legújtanúgyosabb szabott gyári áron megrendelhetők.
Tisztelettel
Posner Károly Lajos,
Budapest, Erzsébet-tér 1. sz. alatt.
408 (1-3) m. kir. udvari papirkereskedő.

FOGL D. és TÁRSA
vászon, shifon és fehérenemű gyári raktára,
Budapesten, váci-utca és kishid-utca sarkán 5-ik sz. a.
a „vastuskóhoz“.
Utánvét mellett bámulandó olesó áron küldözük szét minden irányban s mindenféle választékban saját gyártmányainkat, u. m. rumbargi, irhonl, czernavaszon, shifon, kanavas és csinvaiból készült fehérruhákat urak, urnók és gyermekek számára, különféle arakon, szorosan ragaszkodva a megrendeléshez.
Vászon uri ingek, sima kereszt és himzett mellet 2-6 ftig. mázott felöltők 1.50-3, 4, 5, 6 ftig.
Shifon uri ingek, sima, kereszt és himzett mellet 1.50-5 ftig.
Színes ingek, 1.50 2.50 krig.
Oxford-ingek (újmintá) 2-3 ft. Valódi vászon zsebkendők, Magyar és német szabású gatyák, 1.20-2, 2.50 krig.
Sima vagy himzett vászon és shifon hölgy-ingek 1.20-7 ft.
Patyolat, vászon vagy színes zsebkendők, 1/2 tuczat 1.20-4-5 ftig.
Parket, piquet vagy zsinórolt asztalosoknyák vagy féléllalok himezve 2 1/2, 3, 4, 5, 6, 7 ft.
Hölgy-gatyák minden válasszékban 1.20-3 ftig.
Sima himzett vagy féléllalozó-nyakállérok, kézelők, nyak-kötők, bámulandó olesó gyári áron. Megrendeléseknél tessék a nyak terjelmét jelezni, vagy mintát beküldeni.
Azonkivül tisztítás végett mindenféle ruhaneműek elfogadtatnak és a nemtetsző árak becsérletnek.
Fogl D. és társa.
404

American-Pills by Böldt
Böldt egészségi labdacσαι
vértisztítási labdacσαι.
E labdacσαι sokszoros alkalmazást és sokszor-s magasztalást vívtak ki.
Ajánlhatók e labdacσαι a vér tisztítására megelőző betegségek után; a fölösleges és rosz nedvek eltávolítására (növekvő testgyarapodásnál kevés mozgás mellett); továbbá oly egyéneknek, kik rosz emésztésben, savanyú fölfelgésben, étvágytalanságban, szédülésben és vértörődésben szenvednek. E labdacσαι különösen ajánlatos érdemelnek a guttáltésre hajlamos mutató egyéneknek.
Egy doboz 65-70 labdacσαι 1 frt 50 kr. (10 kr. több.)
Központi raktára: Drogueria medicinale.
Böldt A. H. Genfben (Helvetia).
Valódián kapható:
Pesten: Török József gyógyszerész és főküldeményezőnél Magyarország számára, király-utca 7. szám, és Formágyi Ferencz gyógyszerárban, Szechenyi-tér 26. sz. Budán: Wlasek E., Szegeden: Kiss, Sz. Fehérvárott: Dieballa Gy., Egerben: Köllner, Temesvárott: Poehner, Brassóban: Fabik, Kolozsvárott: Wolff, Bécsben: Kozdera J. am hoh-n Markt 12. gyógyszerész uraknál. 217 (34-0)

FRANKENBERGI TECHNIKUM
felsőbb technikai tanítézet előkészítő iskolával.
Az új folyam kezdete október 15-én.
Jutalomdíjazott Körülményes tervek minden könyvkereskedés és a Bácsben. 351 technika igazgatósága által Frankenbergben (Szászország). (2)

BUDAPESTI KALAUZ.

AGYAGÁRUK.
Fischer J. bécsi-utca 1. sz. a., agyag-kályhák, kandallók, fűrdőkádák, terracotta-alakok s tüpörbás téglák; mindennemű porcelán és kőedény árak gyári raktára.
BÁDOGOS-ÁRUK.
Kutschera G., aranykés-utca 6. sz. a. díszes és szobrászati, kerít-tüpfecskendők, s válogatott raktár bádog-árúkból.
BANK- ÉS VÁLTO-ÜZLETEK
Gy. Holcznerth és Schubert, Pest Gy. Diana-fürdő, mindenféle részvények, állampapírok és sorjegyek bevásárlása és eladása. Vidéki megrendelések pontosan s gyorsan teljesítetnek.
BUTOROK.
Glogovatz Ferencz, kárpitos, rostély-utca 6. sz. a., a Károly-kasznárja épületben. Nagy butorkaktár.
Pollák Zsigmond, nádor-utca 17. sz. Butor-csarnok mindennemű fa- és szőnyeg-butorok díszan felszerelt raktára.
CZÍPOÁRUK
Temesváry Gusztáv, király-utca 17. sz.; legnagyobb uri-, női- és gyermek-czipóráktár olesó árakon.
DIVAT-S NŐI PIPERE-ÁRUK
Boros A., ezöltő Tüsch F., váci-utca 10. sz.; menyasszony-készletek, vászon-nemű, fehéreneműek, csipkék, himzések s szabalküldésű nagy raktára.
FODRÁSZOK.
Schubert Béla, hölgy és férfi fodrászati terem borovillásai egybeöltöztetve. Díszan felszerelt raktár mindennemű hajmunkálatokból a legújabb divat szerint a t. cz. hölgy és férfi község számára.
LÁTNIVALÓK.
Hatkert, közlekedés társasokkikkal. Bemenet 20 kr.
Pudai várpalota, a várfelügyelőség közbenjárása mellett.
Paszterházy-képtár, zárva.
FÜSZERKERESKEDÉSEK.
Vagy Lajos, Pest, nádor-utca 1. sz. Fűszer-, csomag- s bonczkereskedés, egyestve csinosan berendezett bor- és csomag helyiséggel.
Kiadja és nyomtatja a „Franklin-társulat“ magyar irodalmi intézet és könyvnyomda Budapest (egyetem-utca 4-ik szám).

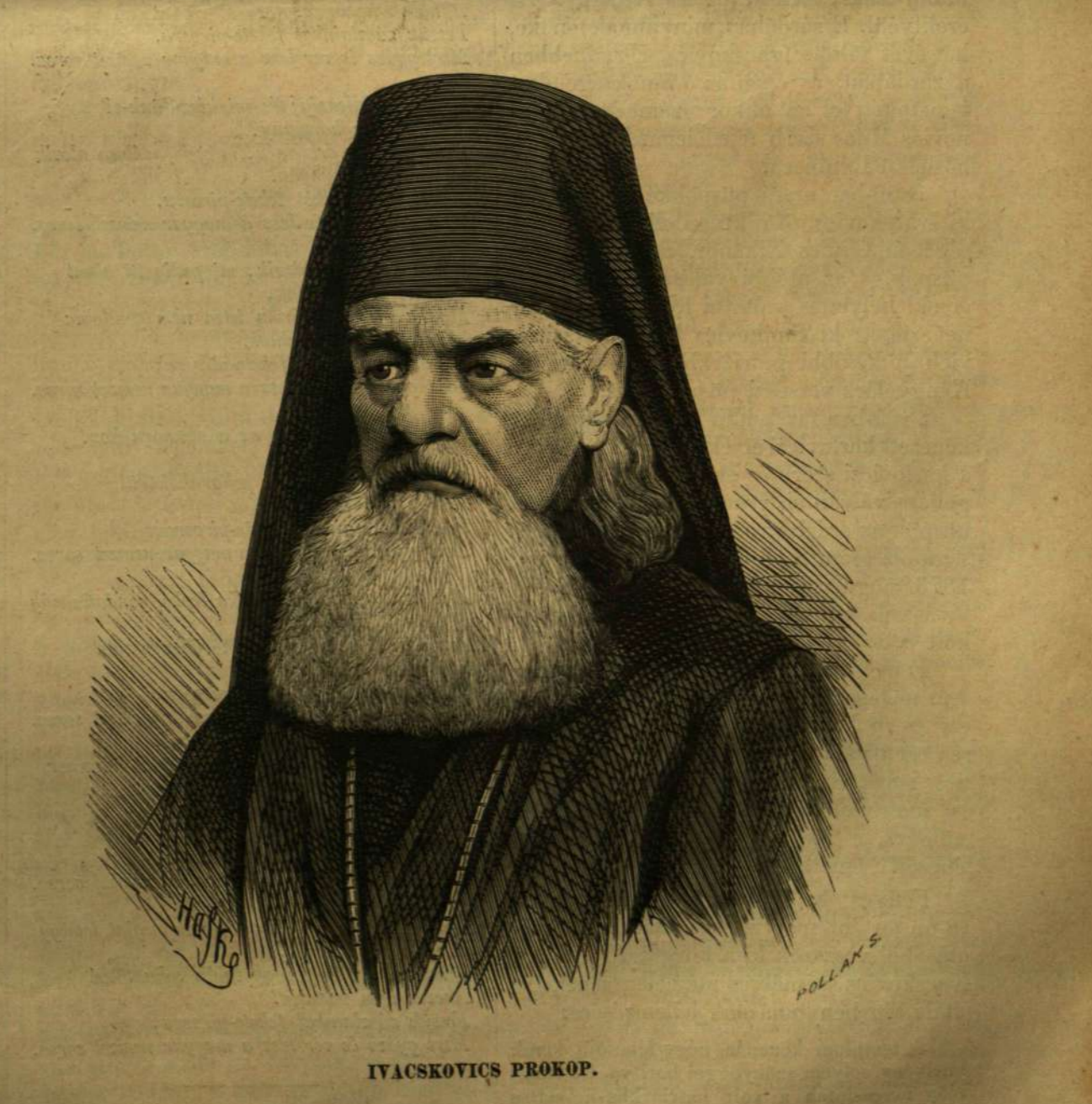
VÁROSI VIGARDA, Deák Ferencz-utca. Bemenet 20 kr.
KAJASZÁR-FÜRDŐ, kád-, zuhany-, kő- s gőzfürdő.
Heinrich-féle világfürő kád-, zuhany-, kő- s gőzfürdő.
LÉGNYOMÁSÚ TÁVIRDAK.
Ohm C. O. Pest, József-tér 15. sz. a.; előföld- és földalatti távírás, valamint villanyos hízi- s szoba-távírda-berendezéseket, a legújabb kivitelt, méltányos feltételek s több évi jóllaga mellett. Árjegyzékek s kimutatások ingyen szolgáltatnak ki.
LÓPOR.
A legújabb svájci vadászpor, 1 és 2 fontos szelencékben mindenkor készletben van Eder-féle 1-85 magyar kir. lópor-árudájában, kalap-utca 8. sz. 3-dik utca jobbra a régi város ház mögött.
MÉTERMÉRTEK ÉS RENDSZER.
Calderoni és társa, (misyánk-utca). Szemléltető gyűjtemény a méter rendszer megismertetésére. — Lásd a hirdetési rovatot.
Görög István, hatvani-utca 16. szám. Tanszerek és orvos-gyógyászati műszerek nagy választéka.
MULATÓ-HELYEK.
Nemzeti színház, kepesi-ut. Opera-házban, csütörtökön, szombaton. Dráma, népszínmű, vígjáték: vaskarap, hétfőn, szerdán, pénteken.
Penz-lovarda az István-téren, naponta reggel előadás.
Strampfer színház, granja-utca, naponta német előadás. Operette, dráma és vígjáték.
ORVOSOK.
Dr. Eder István, a különféle kőlé és a ragadós betegségek hasznosnemi gyógyítását szertel feyves sikerrel gyógyít. E betegségek gyakran a végbél, hogy azonban siker érsek el a legkönyvnyomtatás módján nagy adag jód és kénosóval kezelhetnek. Az így gyógyultak azonban a legborzontabb utóajóktól támasztanak hátkot.
SZÁLLODÁK.
Európa szálloda, Ferencz József-tér.
Hungária nagy szálloda, aldinasor.
Magyar király szálloda, Dorottya-utca.
Nádor szálloda, váci-utca.
Nemzeti szálloda, váci-utca.
Vadászkürt szálloda, kishid-utca. (Mind elsőrendűek.)
TAKARÓPAPIROS
E lapok kiadó-hivatalában, egyetem-utca 4. sz. a., nagy ívek, mászástinkt 10 frt a vasutból szállítva.
THEA ÉS RHUM.
Dietrich és Gottschlig, főraktár váci-utca 14. sz. a. és főkereskedés kigyóterén.
ÜVEGKERESKEDÉS.
Görög István, hatvani-utca 16. szám. Üvegtermék, asztali készletek és tükrök.
VARRÓGÉPEK
Csak Ohm C. O.-nál, József-tér 15. sz.; valódi amerikai szüromérek Wehler és Wilson és újabb Howe Ellástól New-Yorkban.
VÁSZONÁRUK.
Fogl D. és Társa Pest, váci- s kishid-utca sarkán 5. szám, a „vastuskóhoz“ címzett házában. Nagy választékban mindennemű kész fehérenemű urak, hölgyek s gyermekek számára; továbbá rumbargi-, irlandi- s fonal-vásznak, chifonok, kanavas, csínvát, kepekák s harisnyák, vászon- s hálós-zsebkendők, gallérok, kézelők s nyakraválók stb. feltűző jutányos áron. Lásd hirdetemny rovatunkat.
RUHARAKTÁRAK
Balusz József szabómesternél a „bonczkereskedés“ Pesten, hatvani-utca 4-ik sz. a. barátko épületében a régi posta épületében, mindenféle ruhák urak és nők számára legújtanúgyosabb áron készen kap-
ZONGORA-RAKTÁRAK.
Eder A. Gyula, váci-utca 12. sz. a. 1. elad, vess a becsérlet mindennemű zongorát, pianino s harmonikumokat.

38-dik szám. ELŐFIZETÉSI FÜLTÉTELEK: a Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok együtt: Egész évre 12 ft., félévre 6 ft. Csúpnán a Vasárnapi Ujság: Egész évre 8 ft., félévre 4 ft. Csúpnán a Politikai Ujdonságok: Egész évre 6 ft., félévre 3 ft. **XXI. évfolyam.**
HIRDETÉSEK DÍJA: Egy ótször hasabotott petit sor, vagy annak helye egyezéri ígtatásnál 15 krajczár; többször ígtatásnál 10 krajczár. Bélyegdíj külön minden ígtatás után 30 krajczár. Kiadó-hivatalunk számára hirdtemnyeket előfog Bécsben: Haasenstein és Vogler Wallischgasse Nr. 10, Mosse R. Selterstrasse Nr. 2 és Oppellik A. Wallzele Nr. 22.

IVASCOKOVICS PROKOP.
megkapóan érdekes alak, a ki itt olvasóink előtt áll, Ivascokovics Prokop a közelebről beigtatott karlovczi metropolita-érsek és szerb patriárkha. Főpapi dísz-ruhája helyetteszeri szerzetes-főnöki (archimandrita) talárja, s magasfekete fővege a püspöki koronás-süveg helyett, jelleme nemes egyszerűségén kívül arra is emlékeztet, hogy a görög keleti egyház csak a szerzetesek közül választja püspökeit s a mostani patriárkha is azok sorából lépett előbb püspöki, majd érseki székére. E rendszer viszont összefüggésben van azzal, hogy míg a római kath. egyházban a papoknak a nősülés el van tiltva, a prot. egyházban pedig meg van engedve, addig a keleti egyházban a lelkészeknek kötele-ségük megnősülni, de ha özvegyen maradnak, másodsor nősülnök nem szabad. S mivel viszont a püspöknek nőtlennek kell lennie, természetes, hogy a lelkészkedő (ugynevezett világi) papból nem lehet püspök, ha csak — özvegyen maradvan — előbb szerzetessé nem lesz. A püspökségre minden szerzetes választható, de rendszer gyakorlat szerint a püspökök a zárdafőnökök, archimandriták, közül szoktak választatni.

Karlovczban az érseki irodában nyert alkalmazást, mig nem 1835. június 25-kén, Péter és Pál apostolok napján, a legszebb és leggazdagabb szerb zárdák egyikében, a görgeteg zárdában, a szent Bazilról nevezett (egyetlen gör. keleti) szerzetrendbe lépett. E lépés azonban nem a szerzetesi rendben s zárdában maradás, csak jövő előmenetele zárdagául szolgált, mert már ugyanazon év végén visszahívatott az érseki udvarhoz, s itt az érsek-patriárkha oldala mellett szolgáló papságba osztatott be. A görög keleti egyházban ugyanis érseki s püspöki káptalanok nem létezvén, me-

IVASCOKOVICS PROKOP.

megválasztások esetében, — és egyházmegyei hivatalokkal, ugymint szent-széki jegyzői, tlnöki, alelnöki és püspökhelyettesi hivattal ruháztatnak föl s az egyházkormányzat és egyházi szertartások szövevény részleteibe beavattatnak; s ez uton a főpapi hivatal és méltóság viselésére előkészítettek.

Ivackovics tehát, szintén a kitünőbb szerzetesek közé tartozván, az akkori patriárkha a szigorú Stratimirovics érsek által az érseki udvar papsága közé vétetett föl s protodiakonná, egyszerűsmin a theologia tanárává nevezetett ki. Ugyanez időben s vele együtt még több kitünő fiatal szerzetesek közé tartozván, az akkori patriárkha a szigorú Stratimirovics érsek által az érseki udvar papsága közé vétetett föl s protodiakonná, egyszerűsmin a theologia tanárává nevezetett ki. Ugyanez időben s vele együtt még több kitünő fiatal szerzetesek közé tartozván, az akkori patriárkha a szigorú Stratimirovics érsek által az érseki udvar papsága közé vétetett föl s protodiakonná, egyszerűsmin a theologia tanárává nevezetett ki.

karjába fogózva, áll a beigtatandó patriárkha Ivackovics. Arca szelid jóságú tükröz, szeméi elevenek és szeretetteljesek, galambosz haja tömötten esik vállára, hófehér szakállja, sűrű, rendezett, nyírt bajusza alól nyájas száj mosolyog. Arany szövethöl, ezüsttel himezve, van bő főpapi öltönye, mely festőileg borítja déli s még erőteljes, bár kissé hajlott testét. Fejét gazdag arany s gyöngy-himzetű magas koronásüveg, tetején az arany keresztel díszíti. Botja helyett, melyet fél lába sántasága miatt rendszeren nem nélkülözhet, most a mellette álló Gruics püspök karjára támaszkodik, ki neki a mai ünnepélyen, mint a legidősb s különben is egyetlen jelenlevő püspök, assisztálni van hivatala.

Mint hazafi, Ivackovics, a mellett hogy egyháza és szerb ajku hívei érdekeit mindig melegen viselte szíven, az állam és alkotmány irányában is tántoríthatlan hűséget tanusított s hiszszük, hogy e hűséget, jelenlegi méltósága s nehézségei állása magaslatán, továbbra is meg fogja őrizni s igazolni fogja a koronás király bizalmát, melylyel a reá esett választást — az első választás visszautasítása után — megerősítette.

Petőfi új kiadásából.

Fekete-piros dal.

— 1818. —

Hagyjátok el azt a piros-fehér-zöld színt!
Lejárt az ideje.
Más szín illeti most a magyar nemzetet:
Piros és fekete.

Fessük zászlainkat fekete-pirosra,
Mert gyász és vér lesz a magyar nemzet sorsa.

Kicsiny sziget vagyunk tenger közepében,
Erős vihar támad,
Mindenfélől jönnek és megostromolják
A habok hazánkat.

Fessük zászlainkat fekete-pirosra,
Mert gyász és vér lesz a magyar nemzet sorsa.

Készül az ellenség; és mi készülünk-e?
Mit csinál a kormány?
A helyt hogy őrkielnek, mélyen, mélyen alszik
Főn a haza toronyán.

Fessük zászlainkat fekete-pirosra,
Mert gyász és vér lesz a magyar nemzet sorsa.

Főn a kormány alszik, mi pedig itt alant
Vigadunk, dözölünk,
Mintha mind a három isten nem gondolna
Mással, csak mi velünk.

Fessük zászlainkat fekete-pirosra,
Mert gyász és vér lesz a magyar nemzet sorsa.

Eszembe jut Mohács, az a szomorú kor!
Akkor is így tettünk,
Terített asztalnál, télt poharak körül
Bűt és bajt feleltünk.

Fessük zászlainkat fekete-pirosra,
Mert gyász és vér lesz a magyar nemzet sorsa.

Mohács, Mohács!... Tarka lepke, gondatlanság
Röpködött előttünk,
Azt üztük, pedig már a török oroszlán
Elbűdült mögöttünk.

Fessük zászlainkat fekete-pirosra,
Mert gyász és vér lesz a magyar nemzet sorsa.

Hol lesz az új Mohács? hol megint huszezer
Magyar vitéz vész el,
Mértfűdekre nyúló rónát borítja el
Kiomló vértől.

Fessük zászlainkat fekete-pirosra,
Mert gyász és vér lesz a magyar nemzet sorsa.

Hol lesz az új Mohács? a hol megint lemegett
Majd a haza napja,
S háromszáz évig vagy talán soha többé
Arczát nem mutatja!

Fessük zászlainkat fekete-pirosra,
Mert gyász és vér lesz a magyar nemzet sorsa.

1853-ban aradi püspökké nevezetvén ki Ivackovics, őt a krusedoli zárdafőnökségében Gruics Nikánor, most pakrácsi püspök, s az utóbbi választás előtt szerb érseki helyettes váltottá föl. Ugyanez időben s vele együtt még több kitünő fiatal szerzetesek közé tartozván, az akkori patriárkha a szigorú Stratimirovics érsek által az érseki udvar papsága közé vétetett föl s protodiakonná, egyszerűsmin a theologia tanárává nevezetett ki.

1865-ben az addig egy metropolitát képezett karloviczi érseki megye két részre, a karloviczi szerb és erdélyi román metropolitára válván el, Ivackovics mint aradi püspök az erdélyi román metropolita hatósága alá esett. S bár Saguna halála után, 1873. augusztus 28-án román metropolitává választatván, székhelyére Szebenbe költözött.

E metropolitai széken, ugyszólva, meg sem melegegethetett még, midőn a karloviczi szerb kongresszus nagy többségének reá esett választása s a fejedelmi megerősítés ismét visszaadta őt a szerb egyháznak és metropolitának, melynek kebelében született, s melynek egyházi méltóságai lépcsőjén emelkedett magasra.

Fényes beigtatása f. évi augusztus 18-án történt, melyről egy szemtanu tudósításból vesszük ki a következő sorokat, Ivackovics személyes megjelenésének s az általa tett benyomásnak jellemzésére:

A templom közepén négy lépcsőjű kerek emelvény, selyem szőnyeggel borítva. Ez emelvény magaslatán a volt patriárkha-helyettes

Petőfi egy kiadatlan verse.*

Emléklap.

Jellemtelenség e kor bélyege;
Pedig csak egy, csak egy: a jellem az;
A mi az embert emberé teszi.
E nélkül hitvány, öntudatlan tárgyjak,
Vagy legfeljebb is állatok vagyunk.
Oh hölgy! könyörgök hozzád, a haza
S az emberiség kettős szent nevében:
Ha gyermekkel ád meg majd az isten,
Oltás gyermekid szívbe jellemet,
Szepőtelen s megtántoríthatatlant.
És nem szükség, hogy mást is adj nekik,
Mindent adál, ha jellemet adál.

Petőfi.

Debreczen, 1846. november 15.

Petőfi költeményeinek új kiadása.

Lapunk közelebbi számában jelentetjük már röviden Petőfi összes költeményei új s nagy díszű kiadásának megjelenését; ígértük egyszerűsmin, hogy azt mielőbb részletesebben s szemlételesen is be fogjuk mutatni olvasóinknak.

Nem is késünk beváltani ígretünket; s nem tehetjük azt czélszerűbben, mint a kiadás néhány lapjának, rajzokkal való bemutatásával. A kiadó irodalmi intézet igazgatója metszetlapokat (cliché) bocsátván rendelkezésünkre, különböző művésztől mutatunk be néhány metszetet, a költemények illető helyeivel együtt; igyekezve a kiadás különböző oldalait, jelesen a közreműködött különböző művészek rajzait is feltüntetni.

Ehhez képest bemutatjuk Keleti Gusztávtól az Erdei lakot, e bájos idyllt a réneteg közepén, a maga egész költőiségében s hangulatteljeségében; Kinn a ménés, kinn a pusztán czimű képet Greguss Jánostól, mely az egész költeményt, megfelelő mozzanataival oly tökéletesen illusztrálja, hogy maga egy valódi, sikerült költemény; Sári n énit, Jankótól, e kedélyes genre-képet. Utolsó képünk Salgó, Székely Bertalan rajzával. Salgó egy sötét képet tár elénk a középkor tragikái eposából. Salgó várat a Kompoltiak bírták, az apa Péter s fiai Dávid és Jób, az Árpádház kihalta után támadt zavarban veszélyes rablólovagok Gőmörben. Egyszer a szomszéd Gedővárt mentek kirabolni. A vár urát Gedő Simont megölték, kincseit elorozták; de gyönyörű neje

„a szépségében ragyogó Perenna“

oly hatást tett a két ifjura, hogy míg Jób a férjét szurta le, Dávid lovára kapta a hölgyet s elszárgult vele. Otthon előbb a két fiu veszett össze a szép ragadományon, s midőn atyjokat bírólú hívták, ez úgy döntötte el köztök a pert, hogy magának követelte Perennát. A hölgy, hogy első férje gyilkosától s a másodikétől tőlakodó öreg rablótól szabaduljon, Dávidnak ígerte magát, ha apját és testvérét megöli.

* Petőfi nem egy kiadatlan, kivált kisebb költeménye, lappang még kétség kívül. Előttünk levén most már az eddig legteljesebb kiadás, itt az idő, hogy a kinek hiteles szövege, bár legkisebb, költemény is van birtokában Petőfitől, a nyilvánosságnak átadja azt. A jelen emléklapot, beküldje, Könyves Tóth Kálmán munkatársunk, a következő sorokkal kíséri: „Petőfi Debreczenben gyakran megfordult apám házában. Szomszédunkban lakott Erdei József tanár s a két család mindennapos volt egymással. A kitünő miveltésű Erdei Lujz már akkor Kovács Jánosnál volt. Az ő emlékkönyvébe írta Petőfi e kis verset. Az emléklap megvan maiglan Halvány, elmosódott; de tulajdonosa azért drága ereklye gyanánt őrzi most is.“

Szerk.

Dávid megölte; de megörült tettétől s örült-ségében ölebe kapva Perennát, a vár ablakából a mélységbe rohant vele, hol a szikla mindkettejüket összetuzta.

Képeinket ezzel bemutatva, az összes kiadás ismertetésére térhetünk.

Nem szólunk ezuttal Petőfi költészetéről. Legnagyobb lyrai költőnknek, nemzetünk s irodalmunk örök büszkeségének méltatása helyett, most csak az Athenaeum által eszközölt új kiadás ismertetésére szorítkozunk. S itt mindenekelőtt a kiadás előszavát szükségesnek látjuk egész terjedelmében idézni:

„Az Athenaeum-társulat 1868-ban, idősb Emich Gusztáv ur irodalmi vállalatát átvevén, Petőfi Sándor költeményeinek tulajdonosa lett s a jobbra fordult hazai viszonyok nem gátolták többé, hogy a szerző számos, addig kéziratban lappangott vagy csak megcsontkivá, illetőleg változtatva kinyomatható költeményeit szintén napfényre hozza: elhatározta tehát mind összegyűjtve, lehető teljes kiadásban közrebocsátani. De lehető diszesben is, a költő szövegéhez művészi rajzokat csatolva. E végből legjobb festészeinket kellett megnyernie s a képek számával sem fukarkodhatott: olyan két körülmény, a mely míg egyfelől a könyv becsét emelendő volt, másfelől megjelenését késleltette.

Ime, több évi fáradozás után, bemutathatjuk a kész munkát, s a ki művészi viszonyainkat valamennyire ismeri, az időt bizony nem fogja sokalni, kivált ha számba veszi a nyújtott rajzok mennyiségét, változatosságát és jelességét. A legnagyobb magyar lyrai költő iránt való kegyeletünkkel fogva a lehető diszes és teljes kiadást nyújtja a magyar közönségnek.

E kiadás magában foglalja: először Petőfi-nek a maga által rendezett két rendbeli nagy gyűjteményét: az első, a mely még életében 1847-ben jelent meg; a második, a melyet kevéssel halála előtt 1849-ben adott el Emichnek, de a mely csak 1858-ban jelenhetett meg Keskeméthy Csapó Dániel fölügyelete alatt, az akkori sajtó-viszonyoknál fogva nemcsak számos költemény mellőzésevel, hanem tetemes csonkítással és változtatással is; másodszor a „Helység kalapácsa“ című vigéposzt, a melyet Petőfi még első gyűjteményében föl akart venni, de egyik kiadójával kötött szerződése miatt nem vehetett föl; harmadszor, mindkét gyűjteményben saját maga által mellőzött költeményeit, töredékeit és zsegeit, melyek részint a Gyulai Pál által kiadott „Vegegy művei“-ből, részint az illető folyóiratok, részint pedig többé-kevésbé hiteles kéziratokból vétettek át.

Petőfi az 1848—49-ki függetlenségi harcz egyik áldozata, ki az oroszok ellen vívott fehéregyházi csatában lelte hősi és kora halálát. Élete utolsó két évében nagyrészt a forradalom és a nemzeti harcz szelleme sugallta költeményeit, a melyek közül nem egy ma már világos történelmi emlékké vált. Epen azért, alkotmányunk visszaállítása után, mellőzve minden politikai szempontot s csak az irodalomtörténetet tartva szem előtt, nem haboztunk ezeket is fölvenni e kiadásba. Csak négyet mellőztünk: „A királyok ellen“, „Ausztria“, „Itt a nyílma“, „Akaszatok föl“ címűeket, a melyeket e szempontból sem tarthatunk közölhetőnek. Ugyanez okból itt-ott kipontoztunk egy pár sort s kihagytuk a „Kont és társai“ két utolsó, az „Erdélyi hadsereg“ utolsó előtti, „Péter bátya“ harmadik, és a „Föl a szent háborura“ ötödik versszakát.

E megjelölt kihagyások kivételével a gyűjtemény Petőfi lyrai költeményeinek teljes kiadása. Az eddigi kiadásokban mellőzöttek fölvetettek, a csonkítások és változtatások lelkimeretes pontossággal helyreállítottak. Az olvasó meg fogja találni mindazt, a mi az eddigi gyűjteményekben akár a költő saját akarata következtében, akár kényszerítésből hiányzott, meg a mi szerte kallódott, vagy a mit a család tagjai rejtettek; fog tehát találni benne sokat, a mi most először jut nyilvánosságra. S itt a helye köszönetet mondandunk a buzgóknak, különösen Petőfi István, Horvát Árpád és Szinnyey József uraknak, a kik magán

uton vagy hirlapi fölszólalással e kiadás gyarapításához hozzájárultak, egy-egy elfeledett költeményre rámutatva, egyet-egyet saját birtokukból átengedve, valamint Greguss Ágost urnak is, ki az anyag összeszerzésében fáradságtalan buzgóságot fejtett ki.

Hogy egy és más akaratlanul, még így is kimaradhatott, minden emberi munka tökéletlen voltánál fogva meg kell engednünk, a hiányok földerítése s betöltése a további kritika tiszte lesz. Ugyan az ő tiszte lesz megigazítani azt is, ha valamely költemény nem a maga eszterdejébe volna sorozva. Hogy a költemények sora, az illető év keretén belül, nincs mindennél megartva, mint a költő rendezte, vagy a művek kelte kívánna, sziveskedjék a kegyes olvasó a nyomdai kiállítás tekinteteinek betudni: néha egy-egy rajz elkészülése oly sokáig húzódtott, hogy kisebb bajnak látszott a megfelelő költemény hátrább tenni, mint az egész munkát hónapokig föltartoztatni; általában pedig a költemények helyét a rajzoknak, de maguknak a költeményeknek is körvonala és terjedelme jelölte ki: kétszeresen döntő szempont oly kiadásnál, mely diszre, de egyuttal tömörségre is törekszik.

Egyébiránt a gyűjtemény elrendezésében a költő szándékának hódoltunk, a ki költeményeit kisebbekre és nagyobbakra (elbeszélőkre) osztotta, e két kereten belül pedig az idő sorát követte volt: ehhez a két főosztályhoz a dolog természeté szerint még egy harmadiknak kellett járulni, mint toldaléknak, a mely a szerző által föl nem vett darabokat foglalja magában.

Ime kiadói eljárásunk, indokaink és mentéseink. Kegyelettel fogtunk a kiadáshoz és kegyelettel nyújtjuk azt a magyar közönségnek. A költő ismeretlen sírját nem jelöli sírkő, de emléke él és élni fog a magyar nemzet kebelében. Lánges és tragikai sorsa örök hírt vitat ki számára nemcsak hazánkban, hanem az egész mivel világon. Hiréhez talán nem méltatlan e kiadás is, melyben a magyar művészet és nyomdászati mintegy hódolatát nyújtja szemlémének. — Budapest, 1874. július 25-én.

Az Athenaeum-társulat igazgatósága.

Mi van s mi nincs e kiadásban: az idézett előszó hiven elmondja. Nekünk csak a berendezésről s magáról a kiállításról kell szólnunk.

A mint a könyvet kinyitjuk, elől mindjárt a kisebb költeményekkel találkozunk; ellenkezőleg a régi kiadással, mely a költő saját rendezése szerint, az elbeszélő nagyobb költeményeket bocsátotta volt előre. Bár a költő szándékát tisztelnünk kell: mégis helyeselnünk az új rendezést. Petőfi mindenképp lyrai költő s mint ilyen a legnagyobb, nemcsak a maga művei közt, hanem egész irodalmunkban. Nagyobb költeményei, János vitéz vagy Bolond Istók kitünő volta dacára is, csak másodrendű termékei szellemének. Múlt, hogy kisebb költeményei álljanak elől teljes kiadásában, hogy szemünk mindjárt az első tekintetre valódi nagyságával találkozzék.

A kisebb költeményeknek nagyjában ugyanazon sorban mehetünk végig, a mint a költő maga által rendezett (1847-diki) első összes kiadásban az 1842—46-kiak s tovább a halála után megjelent »Ujabb költemények«-ben az 1847—49-dikeket találjuk. Az első rendbeliek közül itt is ki vannak egyelőre hagyva (hogy a toldalékban előjének) azok, melyeket a költő, bár lapokban, sőt előbbi kisebb gyűjteményes kiadásában is benn voltak, egy vagy más okból a nagy kiadásból kihagyni jónak látott. E részben a kiadás a költő szándékát hiven tükrözi vissza. Ellenben a második rendbeliek sokkal teljesebben találjuk itt, mint az újabb költemények kiadásában, mert itt illető helyére vissza van állítva mind az, és pedig a költő rendezése szerint, a mit az újabb kiadásból

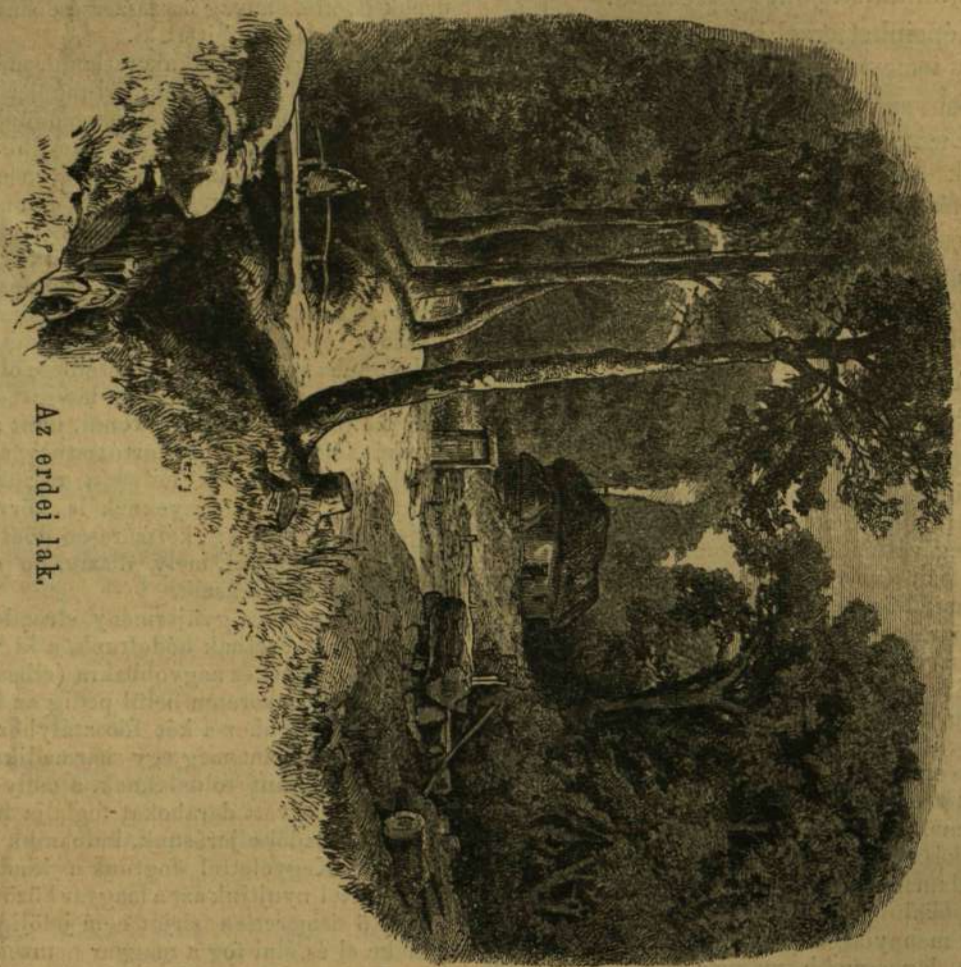
az 50-es évek sajtóviszonyai hagyattak ki a kiadással, valamint vissza van állítva a szöveg is, a kényszerítésből megváltoztatott helyeken. Nem kevesebb mint 80 költeményt veszen így az olvasó olyat, a minek legnagyobb része egészen, néhány részben ki volt maradv a előbbi összes kiadásokból. (Ezek közül a kevésbbé ismertek egyikét mai számunk mutatványul közli.) Az egyes évek keretén belől a sorrendben tett kevés változtatást az előszó indokolja s igazolja.

A kisebb költemények az 570. lappal véget érven, következnak, a nagyobb (elbeszélő) költemények és pedig a régi kiadás szerinti rendben; azzal a különbséggel, hogy az újabb költeményekből, kényszerítien, kihagyott »Apostol«-t, e köztársaságinál is szabadabb irányu nagy költemény, ez elbeszélés alakba öntött nagy rhapsodiát, a költő szabadságért rajongó lelkének e nagy hitvallását is egészben s minden kihagyás nélkül itt találjuk; ellenben a »Lehel vezér« című töredéket, épen mert töredék, a Toldalékba látjuk áttéve.

E Toldalék, a 697—747. lapokon, szintén időrendi sorban, és pedig már 1838-on, a költő 15 éves korán kezdődőleg, tartalmazza a zsegeket (melyek Zs. betűvel vannak megjelölve), azaz: oly költeményeket, melyeket a költő sehol sem adott ki, de a melyek itt-ott hiteles szövegben fennmaradtak; továbbá a költő által kiadott, de aztán összes költeményei közül maga által kihagyott (K.) költeményeket, melyek közt néhány ismeretes s Petőfihez valóban méltó darab is találkozik; aztán a töredékeket (T.), köztök a már említett »Lehel vezér«-t, melyből az első ének egészen elkészült, de a második már félben maradt; a nem egészen hiteles szövegű (Nh.) darabokat, melyek azonban mégis, minden valószínűség szerint igaz keletűek; végre soron kívül a kétes keletűeket, melyeknek keletkezési éve nem bizonyos.

Ennyit a tartalomról. A kiállítás, legnagyobb negyedrében, vastag és finom sárgás velin papíron, szép s elég nagy és könnyen olvasható betűkkel, általában dicséretére válik az Athenaeum nyomdájának, s tanuszkodik a kegyeletről, melylyel ez irodalmi intézet a kiadásban levő legnagyobb irodalmi kincs iránt oly természetesen, mint méltán viseltetik. A kezdőbetűket itt-ott izletesebbeknek ohajtottuk volna; czifrábbak, mint kellene s mint Petőfihez illenek.

A nagy gyűjteményt összesen 67 rajz díszíti, hat hazai művésztől. Szép szám; bár meg kell vallani távolról sem aknázza ki mindazt, a mit annyira szemléletes, oly élénken festő költő művei, a rajzoló művész ónjának kínálva nyujtanak. Menynyi képszöveg, mily gazdagsága az életteljes és festeni való anyagnak kinálkozik még a képzőművészet számára! Nem is említve a kisebb költeményeket, melyek majd mindenike nyujthatna ily anyagot: egy János vitézhez 4, egy Bolond Istókhoz 1, egy Szilaj Pistához 1, egy Aposztohoz 3, egy Salgóhoz 1 kép csakugyan kevés. Aztán nehányat, mit rajzművésztünk már eddig is adott, például Petőfi Debreczenben Örlaytól, Lenkey huszárok, Petőfi búcsuja (talán a »Kis lak áll«-hoz) Munkácsytól, a Vándor cigányok Barabástól, stb., mellőzve látunk a nélkül, hogy

Az erdei lak.

(Költői verseny Kerényi és Tompávczki.)

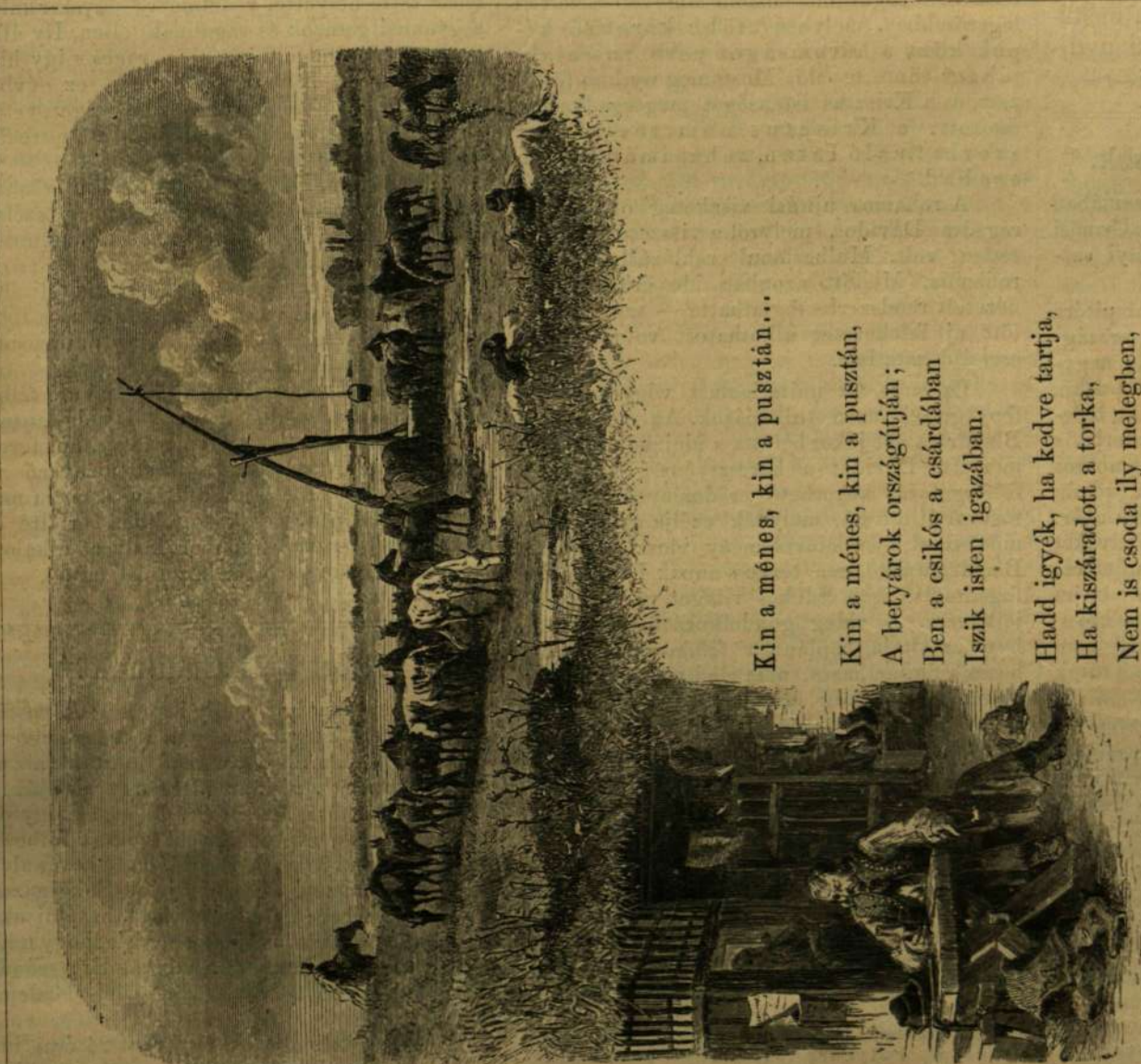
Mint a sziv az első szerelemnek titkát,
Rejt a kis kunyhót bérecek koszorúja;
Még nem árt erőllen szalmafüdelének,
Ha diltét a szélvész e vidékre fújja.
Szalmafüdelét beárryékozza lüsen
Susogó erdőség rezgő lombozatja,
Min magát a vígan fittyölő rigófiú
És a búsan bígoló vadgalamb ringatja.

Mutatólapok: PETŐFI új kiadásából.

SALGÓ.

Ógrád s Gömör közt hosszan nyúlik el
A Mátra egyik erdőseges ága,
Miként sörényes, elfáradt oroszán,
Nézvén sötéten messze tájakig.
E hegytetői kőszaklára ül
Borús napokban a pihenni vágyó
Terhes felhőknek vándor seregé.

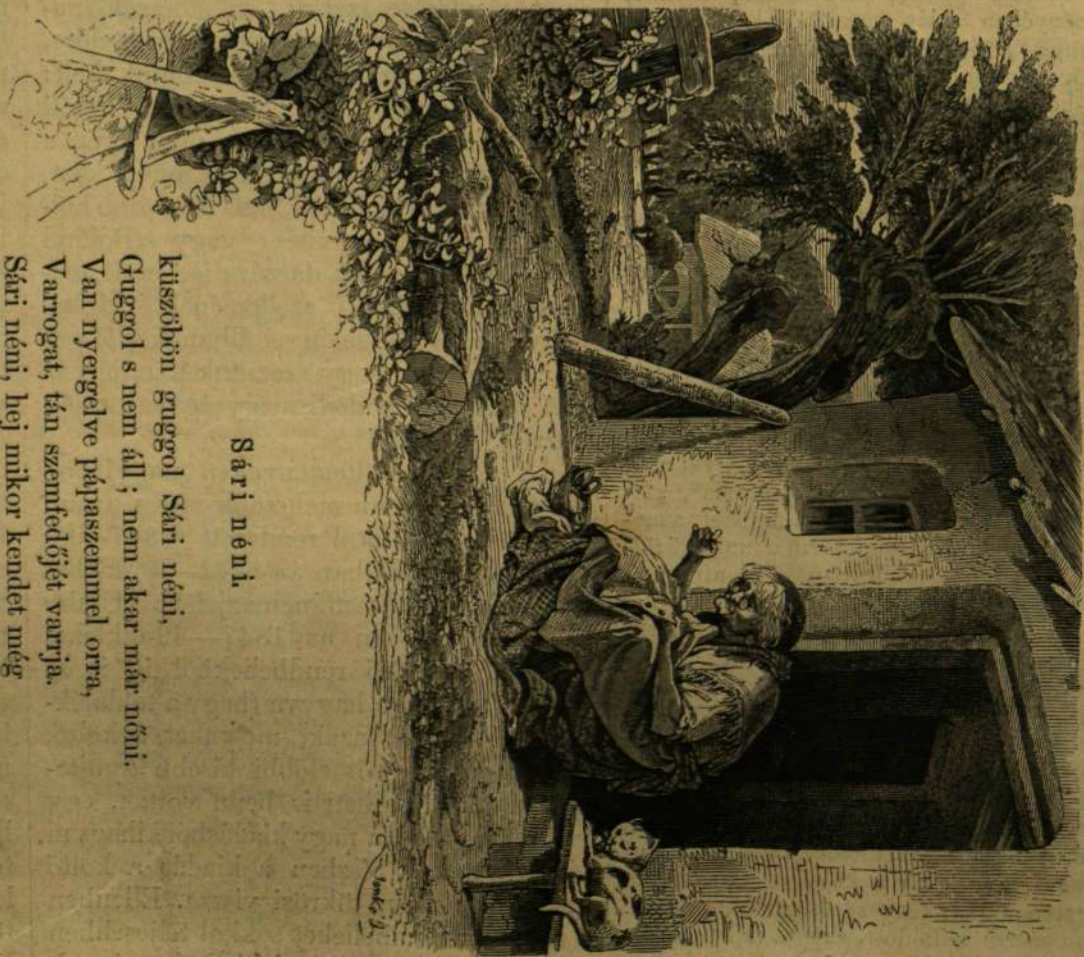
Kin a ménes, kin a pusztán...

Kin a ménes, kin a pusztán,
A betyárok országútján;
Ben a csikós a csárdában
Iszik isten igazában.

Hadd igyék, ha kedve tartja,
Ha kiszáradott a torka,
Nem is csoda ily melegben,
Sít a nap eszevesztetten.

De ha bebállag kend, bátya,
Iszogatni a csárdába,
Legyen gondja a ménesre,
Bizza kelmed jó kezekre.

Mutatólapok: PETŐFI új kiadásából.

Sári néni.

kiszábján guggrol Sári néni,
Guggrol s nem áll; nem akar már nőni.
Van nyergelve pápaszemmel orra,
Varrogat, tán szemfedőjét varrja.
Sári néni, hej mikor kendet még
Sárikámnak, hűgömnak neveztek!

A mi eddig ott len volt ruháján,
Ola fön van most a ráncz orezáján;
Csak ugy lig-lóg derékán ruhája,
Mintha rá villával volna hányva.
Sári néni, hej mikor kendet még
Sárikámnak, hűgömnak neveztek!

Hajja tél — ha látom, szinte fázom —
Fejér mint a fakértett vészem,
S bozrasan til feje tetőjében
Mint a gólyatészék a keményen.
Sári néni, hej mikor kendet még
Sárikámnak, hűgömnak neveztek!

Conseil hozzá kapott, hogy nem ereszi. Ámde a rája, villanyos erővel tele, mint egy batteria olyant üttött rajta, hogy Conseil uram egyszerre hanyatt esett, mint ha a menyők csapta volna meg. A rája azonban még sem menekült meg, mert kiadván villany-készletét, újra megfogták s Conseil, miután magához jött, nagy örömmel determinálta — s estére jó izűt evett belőle, csupa boszuból is.

Néhány napig a Nautilus még az amerikai partoktól távol tartotta magát; nem akart a Mexikói öböl szigetei s Antillák közelébe jutni. Ápril 16-kán megpillantották, mintegy 30 tengeri mértföldnyi távolban, Martinique-t és Guadeloupe-ot. A kanadai, a ki abban reménykedett, hogy a szigetvilág közelébe jutva, talán módját ejtheti valamikép a menekülésnek, keserves csalódásban nem győzött káromkodni, mert a sik tengeren szó sem lehetett a szökési kísérletekről. Hat hónap óta voltak már rabok a Nautiluson; tizenhét ezer mértföldnyi utat tettek ez idő alatt, s úgy látszott az ut épen nem akar végehez közeledni. Ned mester most egy váratlan ajánlattal lepte meg Aronnax tanárt: hogy lépjen egyenesen azzal a kérdéssel Nemo kapitány elé, mondja ki himezés-hámozás nélkül: mi ezélja van velők? örökre hajóján akarja-e tartani?

A tanárnak azonban nem volt kedve ily föllépésre. Egy idő óta Nemo kapitány igen tartózkodólag viselte magát s minden bizalmasabb érintkezés megszűnt közöttök. Ha mutatta is magát, keveset szolt s tekintete hideg és setét volt. Mintha terhére lettek volna vendégei, de hogy elbocsássa őket, arra sem mutatott semmi hajlamot. Aronnax azért türelemre intette még a kanadait s gondolkozási időt kért magának a Nemo kapitánnyal szemben követendő eljárás illetőleg.

Ápril 20-dikán ezeröttszáz méternyi középnyúlásban lebegtek a vízszin alatt. A legközelebbi száraz a lucay-i szigetcsoport volt, szétszórvva a tenger szinén, melynek alja sziklafalakból s keskeny völgyekből állott a tenger alatt. E sziklák óriási lamikáriák és fucusok zöldjével voltak borítva s a hydrophyták valódi Titánokhoz illő eleven gyept képeztek közöttök. Ez óriás növényzetnek, természetesen, az állatvilágból is óriások felelnek meg, mert amazok ezek eledeleül vannak rendelve a természet által.

— „E sűrű tenger alatti bozót,“ — mondá a kanadai Aronnax tanárnak, — „valódi polypfészek, s azt hiszem, e tengeri szörnyekből fogunk is látni itt egynehányat.“

— „En nem látok semmi olyast,“ — felelé a tanár. — „Ha ugyan az óriási polypot érti Ned mester, azt a rengeteg fejlábut, melyről annyit hallottunk, hogy hajókat is képes lehuzni a mélységbe.“

— „Azt már nem hiszem róla; s annak a fajtának, a mit a tudósok emlegetnek, létezését sem hiszem, hajós még olyankor nem látott!“ — viszonzá a czethalász, a ki meglehetősen keveset tartott a tudóskról.

— „Pedig,“ — felelé a tanár, a ki természetesen nem hagyta kicsinyleni a tudósokat, — „pedig én tényt is tudok idézni a sok meséhez, a mi ez óriási polypokról az ó-kor óta forgalomban van. Egy barátom, Bos Pál hajóskapitány Havre-ből, a legszavavehetőbb emberek egyike, gyakran említette előttem, hogy maga is talált egy ily óriás polypot az indiai tengeren. De a tény, melyről szolok, s mely semmi kételyt nem hagy fenn, néhány évvel ezelőtt történt, 1860-ban; s a következő, 1861-ben, Teneriffától észak-keletre, körülbelül ugyanolyan szélességi fok alatt mint most vagyunk, az Aleaton nevű czirkáló hajó egy ily óriás-polypot, a kalmár-fajból, egyenesen szemköztt talált. A hajó parancsnoka, Bouguer, közeledett az állathoz s szigonyokat dobott és puskából lövetett rá, de sikeretlenül, mert az állat kocsonya-nemű testét nem volt képes megsejteni, sem megfogni. Ismételt sikertelen kísérletek után végre mégis hurkot birtak, kidobott kötélből, vetni az állat testére. A hurk meg-

szorult s hátra csúszott a puhány uszony-farkáig és abban megakadt. Ekkor a kötél végénél fogva a legénység megpróbálta az óriás szörnyet fölvenszolni a hajóra; de oly súlyos volt, hogy nem bírtak vele, és súlyánál fogva a farka elszakadt a testétől a kötél feszülésétől, s az állat, farka nélkül, eltűnt a tengerben. A farkát kihúzták.“

— „Ez már csakugyan bizonyíték volna,“ — mondá Ned, mégis kétkedve.

— „És pedig kétségbe vonhatatlan, kedves Ned mester. El is neveztek az állatot a Bouguer kalmarjának.“

— „S mekkora volt?“

— „Hossza legalább hat méternyi,“ — felelé a tanár.

Ugy voltak elhelyezkedve a hajószobában, beszélgetés közben, hogy a tanár ülve, és a kanadai mellette állva a vaslemezeitől szabadon álló üvegablaknak hátat fordítottak, míg Conseil velök szemben, az ablak felé fordulva azon kéláthatott a tengerbe.

— „S nemde,“ — szolt közbe Conseil, — „két roppant nagy kerek szeme volt?“

— „Ugy van,“ — bizonyította a tanár.

— „S a fejéből, aemé, nyoloz nagy kar, vagy láb, vagy tapogató indult ki, melyek mint

UTAZÁS A TENGER ALATT: Az úzóbe vett polyp.

megannyi kigyó, vagy elefánt-orrmány mozogtak s kapkodtak össze-vissza?“

— „Ugy van, úgy.“

— „S a szája, mint egy papagáj-csőr, csak hogy irtoztatott nagy és erős.“

— „Ugy van; de honnan tudod te ezeket?“

— „Hát ott van ni, ha nem maga, bizonyosan a testvére.“ — S ezzel az ablakra mutatott.

A kanadai s a tanár hirtelen megfordultak s bámulattól majdnem megkövültek.

(Folyt. követe.)

Egyveleg.

— Nász-ut léghajón. Flammarion Camille, a híves léghajós a napokban megöcsült, s a menyegző után Párisban nevelő léghajóba ült. Velök volt a vőlegény öccse, Flammarion Ernő is, ki ezuttal, először szállt léghajóra. A negyedik utas Godard, a szintén hírneves légtuató. Pénteken este szálltak föl Párisból. A léghajót a különböző légáramlatok különböző irányba vitték. Hét órai ut után ismét Páris fölért lebegtek, melynek kivilágított utcái és boulevardjai rendkívüli látványul szolgáltak. Ekkor a 2000 méternyi magasban uralkodó légáramlat

sodrára bízta a gömböt, s hogy oda emelkedhesse-nek, a hajóból jelentékeny terheket dobta le. Csöndesen szállt feljebb a „Lumen“ s nem sokára fódros és örvénylő felhők takartak el előlük mindent. Ekkor kelt föl a hold, szerte hintve ezüstös fényét. A kép, melyet az így megvilágított felhők nyújtottak, elbűvölő volt. Ismét könnyítettek a gömbön, melyet a megváltozott áramlat Páris felé ragadt volna vissza. Ismét magasabb légrétegekbe emelkedtek. Belgiumban voltak már, midőn a nap kezdte szerte lövelni sugarait s a felhők rózsafényben usztak. A hegyek, a völgyek rózsaszín világításban tündökölték. A német határhoz közel voltak, s a francia utazók nem akartak német földön szállni le; 4000 méternyi magasságból tehát 20 perc alatt lebecsátokoztak s Spaa mellett 6 óra 40 perczkor földre értek. Mind Flammarion, mind Godard nevezetes esztelődéseket tettek ez utban, s azokról tüzetesen fognak írni. Flammarion neje az egész ut alatt mitem törődött a környező veszélyekkel s nyugodtan merengett e sajátos nászut tündéri látványai fölött.

— Villám és vasut. Megszoktuk már, hogy sokkal kevésbé félünk a vasuti szerencsétlenségtől, mint a villámütéstől. S hogy ez egészen indokolt, arról meggyőződhetünk azon statisztikai adatokból, melyek Poroszországra vonatkozólag a „Gaea“ ez évi 5-ik füzetében vannak összeállítva, s magukban foglalják 1869-től 1872-ig mind a villám által agyonütötteket, mind a vasuti szerencsétlenségek folytán meghaltak számát. E szerint villám által agyon sújtatott: 1869-ben 79 ember, 1870-ben 102 ember, 1871-ben 103 ember, 1872-ben 85 ember; összesen 369 ember. Vasuti szerencsétlenségek folytán meghalt: 1869-ben 193 ember, 1870-ben 207 ember, 1871-ben 336 ember, 1872-ben 376 ember; összesen 1112 ember. E szerint a vasuti szerencsétlenségek által meghaltak száma valamivel több mint háromszorosa a villám által agyonütötteknek. A viszony azonban lényegesen megváltozik, ha tekintetbe vesszük, hogy ez utóbbi összeállításba bele vannak értve a vasuti munkásokon és a hivatalos személyzetben történt szerencsétlenségek is. Ha ezeket nem vonjuk be az összehasonlítás keretébe, csak az utasokat, egy a főntebb talált 1112 haláleset leolvad 165-re. A vasuti szerencsétlenségek folytán tehát Poroszországban négy év alatt a meghaltak száma csak 45%-át teszi azoknak, a kiket ugyanezen idő alatt ugyancsak Poroszországban a villám ütött agyon. Miből a vasuti közlekedésre az a kedvező eredmény vonható le, hogy a villám két annyival is több emberéletet pusztít el, mint a mennyit a vasuti szerencsétlenségek az utazó közönség körében elpusztítanak.

— A sedani győzelem napja. Egy német katonai lap a következő részletet beszéli el a szeptember 2-diki eseményeknek: Miután Reille francia tábornok átnyújtotta Vilmos királynak Napoleon levelet, a melyben a francziák császára a porosz királynak foglyul ajánlkozott, megállapítottat a válasz, melyet aztán, hogy megóvassék a diplomacia formalitás, gr. Hatzfeld követési tanácsos irt le. Minthogy azonban sem asztal, sem székek nem voltak kéznél, a mily gyorsan csak lehetett, két széket szereztek, melyek akkép helyeztetek egymás fölé, hogy a fölső ülés asztal gyanánt is volt használható. Erre aztán a koronaherceg szárnysegéde rátette tarsolyát, a melyen a király állva irta a Hatzfeld gróf által már megirt levelet. — A papirt és a tollat a szászveimairi nagyherceg, a levélborítékot a koronaherceg adta. Midőn a király az írást beféjezte, a levelet maga adta át a főditen fövel várakozó Reille tábornoknak, kivel aztán még egypár szót váltott Párisban történt korábbi találkozásukról.

— A kövér emberek kongresszusa Amerikában ez idén is megtartottat. A hus és zsírtömégek egylete jelenleg 96 tagot számlál. Mindenik tagnak legkevesebb 200 fontot kell nyomnia. Elnök volt Sir Willard Perkins, ki még csak 22 éves, s máris 369 font. Az elnökhöz sulya legközelebb áll egy hústömeg, melynek sulya 351 font.

Családi viszonyok.

— Bray Károlytól. —

»Tiszteld atyádat és anyádat« — mondja a tízparancsolat, s kétségtelen, hogy e tisztelet alatt a szeretetet és engedelmességet is érti. De bár az engedelmességet parancsolhatjuk, a szeretetet nem lehet parancsolni. A szeretet nem önkényes cselekvény, azaz: nem tudunk mindig szeretni, midőn szeretni akarunk: mert csak a szeretetreméltót szerethetjük.

Ugyanezt a tiszteletről is elmondhatjuk; csak azt tisztelhetjük, a mi előttünk tiszteletreméltónak látszik. Az tehát, hogy a gyermekek szülei iránti kötelességüket teljesítsék, egészen a szüléktől függ, azoknak a nyilvános életben való magukviselésétől, és a gyermekek iránti viselkedéstől. Jelenleg a szülék és gyermekek között létező viszony nem kielégítő. A fegyelem kötelekei nagyon eltágtultak, mielőtt a többi kötelekeket eléggé megszilárdították volna. Az anyák játéktárgyak és játszótrások, az atyák nevelők vagy felügyelők tiszteket. Az atyák saját állások előmozdításával nagyon el vannak foglalva; az anyáknak pedig önmaguknak is sokkal kevesebb nevelésük van, mint hogy gyermekeiket maguk nevelhessék, és a gyermeki szeretetnek és tiszteletnek elég alapot nyujtsanak, úgy hogy nagyon gyakran csak a tekintély marad fenn számokra, azaz: a rossz kedvvel való engedelmség.

A szülék ne feledjék el, hogy gyermekeik a világra jöttek, a nélkül hogy akarataikat vagy tetszésüket megkérdézték volna; e szerint nagy felelősség hárulik a szülékre, és igyekezniük kell, hogy gyermekeiket boldoggá tegyék, oly kelemessé tegyék azoknak az életét, hogy az a ohajtás: »bár ne születek volna« soha se ébredjen föl bennök.

De viszont a gyermekek se feledjék el, hogy szülei nek sok nyugtalanságot és aggodalmat okoztak és sok költségökbe kerültek, s hogy szülei rövid életideje nem elég arra, hogy irántok tartozó hálájokat leróvják.

A szülék gyermekeik iránt való szeretete gyakran neveléses tulságokba megy át. Különös, hogy e hibát minden szüle hajlandó másokban észrevenni, de önmagában soha.

Helytelen visszaélés a szülei szeretet érzetével, midőn a családapa tulságos sokat fírad, hogy gyermekei jövőjét biztosítsa, azok érdekeit minden módon előmozdítsa; nyugalmát, egészségét, sőt életét is föláldozza, csak hogy gyermekeinek előnyös állást szerezzen, és ha ezeket megtette, azt hiszi, hogy ez által a társadalom iránt tartozó minden kötelességének eleget tett. Valamint az is nagyon helytelen, midőn az anya jótékony fíradósait abban hagyja, barátai, jó ismerősei köréből elvonja magát és szeretetökről lemond, lelkiismeretét azzal nyugtatva meg: »hogy nem érkezik a mások ügyével bajlódni, mert saját családja érdeke eléggé elfoglalja.« Egyik fél sem gondolja meg, hogy gyermekek nevelésében épen az teszi a legbecesebb részt, ha azok folytonosan látják, hogy szülei mily készséggel fíradoznak a mások javán, a társadalom javításában és az általános boldogság előmozdításában mily tevékeny részt vesznek.

Olyanokról, kik a társadalom iránt tartozó kötelességeiktől visszaléptek, azon okból, hogy annál több idejök maradjon a gyermekekkel való foglalkozásra, gyakran halljuk, hogy jó anyák; hiszen ilyen értelemben a tigris is jó anya.

Ha a gyermekek az ilyen korlátozott láthatáru szülék nyomdokait követik, úgy a világ nagyon kevés előhaladást tesz; addig nem is lehet sokat várni, míg a szülék nevelésében az önzéstelen és neme-sebb eszmék és elvek nem játszódnak a főszerepet, míg nem az a főczél, hogy gyermekeik a mások boldogítása által tegyék magukat boldogokká, hanem csak az: »hogy saját javokat és haladásokat mozdítsák elő.«

Nagyon sokat irtak és beszéltek már a felől, hogy a gyermekeket a tulságos kényeztetéssel elrontják; mi hajlandók vagyunk épen az ellenkező tulságtól, azaz: az elhanyagolástól és durvaságtól féltetni őket.

A gyermekekkel való bánásmódban a főczél, hogy boldogokká tegyünk őket és folytonosan jó kedvben tartjuk; nem szabad megengednünk, hogy lelkökön a keserű szenvedélyek, nyomasztó érzemények vagy a félelem vegyen erőt; igyekezzünk, hogy mindig a reménység és szeretet jóltevően melegítő napsugara vegye őket körül. Ez csak a folytonos elfoglalás által vihető ki, — nem az örökös lakmározást és mulattást értjük, hanem a hálásan megválasztott testi és szellemi foglalatosságokat.

A gyermekek iránt mutatott gyöngédség és szívéllyesség hasonló indulatokat ébreszt föl bennök. Ha haragot mutatnak előtök, ez ő bennök is haragot költ. Következetes szilárdaság, nem pedig harag az, mi őket féken tartja.

Dr. Combe azt mondja: »Ne csakjuk meg magunkat, hanem folytonosan esztünkben tartjuk, hogy a milyeneknek ohajtjuk, hogy gyermekeink legyenek, mi is mindig olyanok igyekezzünk előtök lenni. Ha azt akarjuk, hogy gyöngédek, szelidek, igazságosak, szívéllyesek, egyeneslelkűek legyenek, akkor mint elveink és tetteink vezérfonalát folytonosan ugyanezeket a tulajdonságokat kell előtök föltüntetnünk, mert ezek a tulajdonságok a gyermekek hasonló tulajdonságaira mint megannyi ösztönözöl szolgálhatnak. Ha szenvedélyeinket nem tudjuk fékezni, hanem egyszer gyöngédségünkkel halmozzuk el, más alkalommal pedig szelilyetünkkel lepjük vagy zavarjuk meg őket, el lehetünk rá késztülve, hogy épen olyan eredménnyel remélhetünk a csalánról szülőfűrtöket szedni, vagy a tövisbokorról fügét, mint a hogy gyermekeink erkölcsi tisztaságát vagy jellemök egyenességét kifejthetjük.«

Haszontalanság állítani, hogy a gyermeki értelem oly gyenge, hogy az általunk gyakorolt következtelenségeket nem veszi észre.

Az érző és az okoskodó tehetségek tökéletesen el vannak különözve egymástól, és néha egymástól függetlenül működnek, s az érzés rögtön kárhoztatja azt, mit az itélő tehetség még nem tud megbírálni. Ha például, az anya gyermeke érdekeért ellenőri vagy leküzdő rosz kedélyét, és rendszeresen arra igyekszik, hogy magaviselésében nemesebb, magasabb és tisztább érzései által vezéreltesse magát, akkor az a jó, mi ebből származik, nemcsak gyermeke javulására

szolgál, hanem ő maga is elégedettebb, jobb és boldogabb lesz, s a jó siker gyönyörűségeit mindennap szaporítja.

Ellenben ha az anya önző, hű, szélszélyes, igazságtalan, indulatos, akkor a baj sokkal messzebb terjed, mint az az elégtelenség és szenvedés, mit önmagának szerzett. Gyermeke is szenved mind hajlamában, mind boldogságában, mind szerencsében, s míg az első esetben az anya mindazoknak a szeretetét és tiszteletét kivívja, kik érintkezésbe jönnek vele, a másik esetben csak félelmet és ellenszenvet ébreszt.

Már régóta észlelték, hogy az anyának mily rendkívüli befolyása van gyermeke jellemének és hajlamának fejlesztésére; és ez a befolyás főleg az értelemi tehetség fen-sőségre nézve tiint föl.

Anderson lelkész ugyanez értelemben így szol:

»Szívöknek dicséretet érdemlő aggodalmában így kiáltanak föl a gyöngéd értelemi szülék: »Oh mit tegyünk, hogy kedves gyermekeinket jól nevelhessük!« — En azt válaszolunk: Nézzetek magatokra és körülményeitekre. Gyermekeiteket példátok által fogjátok nevelni; barátaitok és környezetetekkel való társalkodásokkal; azokkal az ügyekkel és foglalatosságokkal, melyeket szemök előtt végeztek; az általok nyilvánított tetszések és kárhoztatások által; igen, ezek fogják gyermekeiteket nevelni, és eselégeiket, és az a társaság, melyben forogtok; az ebédöl asztal vagy a tüzhely körül való magatokviselése és társalgásokat; bármi legyen állásotok és rangotok: tökéletesen mindegy, mert e dolgok hatalmas és szünetnélküli befolyása alól kivonni lehetetlen őket, kivévn akkor, ha magatok is visszahúzódtok tőlök.«

Némely szülék azt mondják, hogy gyermekeik nevelését majd csak akkor kezdik meg, ha azok képesek lesznek okosan gondolkozni. Vigyázatok, nevelésük már meg van kezdve; a körülmények nevelése — ez egy érezhetetlen nevelés, mely épen mint az észrevehetetlen légzés, sokkal hatalmasabb és folytonosabb sikerü, és a szokásra nézve sokkal hasznosabb, mint a látható és egyenes irányban gyakorolt nevelés.

Ez a nevelés a valódi, mely az időnek minden pillanatában foly, melyet nem lehet megállítani, sem utjából kitéríteni.

A folytonos jó példaadás az, miáltal gyermekeinket becstületes, munkás, boldog és a társadalomra nézve hasznos embe-rekké nevelhetjük.

Az osztrák-magyar expedició az északi sarkvidékre.

A mióta Sherard Osborne tengerész-kapitány 1865-ben a londoni kir. földrajzi társaság gyűlésén oly érdekes fölolvasást tartott az északi sarkvidékre rendezendő utazás tervéről, s a mióta dr. Petermann a földisme német barátjaihoz ugyanazon évben Frankfurtban fölhí-vást intézett az északi sarkvidék megvizsgálása érdekében: azóta a tudomány férfiai, tengerészeti tekintélyek, tudományos egyletek me-leg érdeklődéssel utaltak a hideg északra s azon eredményekre, melyek földünk e legnagyobb részét még ismeretlen sarkvidékének megvizsgálásából kivált a természettani földrajz és meteorologia tudományára nézve várhatók.

A fölbresztett érdekltség nem is maradt az elmélet terén, hanem a fölvetett probléma gyakorlati megoldására is számos kísérlet történt az utóbbi években, melyek között legnevezetesebbek a következők:

H I R D E T É S E K.

FOGL D. és TÁRSA
vászon, shifon és fehérnemű gyári raktára,
Budapest, váci-utca és kishid-utca sarkán 5-ik sz. a „vastuskóhoz“.

Utánvétel mellett bálumandó olcsó áron küldözük szét minden irányban s mindenféle választékban saját gyártmányainkat, u. m. rumburgi, lroni, czernaváson, shifon, kanevas és csin-
vából készült fehér ruhákat urak, urnők és gyermekek számára, különféle árakon, szorosán ragaszkodva a megrendeléshez.

Vászon uri ingek, sima kereszt és himzett mell 2-6 ftig. Sima himzett vagy félvező- és himzett mell 1.50-5 ftig. Színes ingek, 1.50-2.50 ftig. Oxford-ingek (ujminta) 2-3 ft. Magyar és német szabású gatyák, 1.20-2, 2.50 ftig. Sima vagy himzett vászon és shifon hölgy-ingek 1.20-7 ft. Parket, piqnet vagy zslőről készült, bálumandó olcsó gyári árán. Megrendeléseknél tessék a nyak terjedelmét jelezni, vagy mintát beküldeni.

Azonkívül tisztítás végett mindenféle ruhaneműek elfogadtatnak és a nemtetsző árak becseréltetnek.

Fogl D. és társa.

A „Vasárnapi Ujság“
kiadó-hivatalában (Budapest, egyetem-utca 4-dik szám alatt) lehet előfizetni.

Politikai és képes hetilap,
legolcsóbb ujság a magyar nép számára, melyet mindenki megszerezhet, még azok is, kik eddig ujságot nem tartottak.

A KÉPES NÉPLAP
és
POLITIKAI HIRADÓ
mely megjelen

minden héten vasárnapon, mulattató és tanulságos tartalommal, s a hazai és külföldi politikát tárgyáló rendes rovattal.

Szerkesztő: **Nagy Miklós.** Kiadja: **a Franklin-Társulat.**

A minden héten egy íven megjelenő és a szövegbe nyomott képekkel érdekesebb ujság ára
postai széküldéssel vagy Budapestén házhoz hordva: félévre **csak 1 forint.**

A t. cz. vidéki honfitársakat,
kik a magyar nép szellemi előhaladását mint nemzeti biz-
tosításának legfőbb feltételét, előmozdítani ohajlják, hazafiai
tisztellel kérjük föl, hogy a nép művelődésének érdekében ezen
közhasznú vállalatot terjesztési és tömeges előfizetések gyűjtése
által elősegíteni sziveskedjenek.

Kilenczedik évfolyam.

JOGTUDOMÁNYI KÖZLÖNY
kapcsolatban a

DÖNTVÉNYTÁR-ral
és a törvénykezésre vonatkozó összes

Szabályrendeletek s gyűjteményével.
Törvényjavaslatok

Szaktudósok közreműködésével.

Szerkesztő: **Dr. Dárdai Sándor.** Kiadja: **a Franklin-Társulat.**

Előfizetési feltétel:
Negyedévre **3 forint.**

A lap kiadó-hivatala részéről legyen szabad arra figyel-
meztetni, hogy a „Jogtudományi Közlöny“ nemcsak a legterje-
delemből, hanem a legolcsóbb szakkal, mert a elsorolt mellék-
letek külön beszerzésénél a „rendeletek tára“ évenként 3 forint,
a „Döntvénytár“ évenként 4 forint és a „törvényjavaslatok“
évenként legalább 2 forintba, tehát összesen 9 forintba kerülnek,
és így a „Jogtudományi Közlöny“ ezen mellékletek szolgáltatá-
sával a legolcsóbb szakkal.

Rendkívüli!
jutányos áron kaphatók
gyönyörű
selyem
és
ruhakelmék
DÉTSCHY és WEISSBERGER
női divatáru üzletében
Budapest, hécsi-utca 2/a sz.

Minták kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek. Megrendelések gyorsan és pontosan eszközöl-
tetnek. 352 (5-25)

Posner Károly Lajos,
m. kir. udvari papirkereskedő. Budapest, Erzsébet-tér 1. sz. alatt.

A nagyérdemű iskolafelügyelő, igazgatók- s tanítóknak.
Az iskolai idény kezdetével van ezerszeresül alulról felül mindeneműl iró-, iskolai- s rajzeszköz-
zékkel gazdagított raktárunkat azon szives megfigyeléssel ajánlani, — hogy a már több mint 20
éven át fennálló üzletét illetőleg, mint ezelőtt, úgy ezután is szakadatlan kitartással az iskolai ügyekre
fogja fordítani legfőbb figyelmét; s minden iskolai eszközökkel a legkínálóbb választékban s legújanyosra
szabott gyári árakon megrendelhetők.

A „Franklin-társulat“ magyar iro-
dalmi inézet kiadásában Budapestén
(egyetem-utca 4-ik sz.) megjelent és
minden könyvtárban kapható:

FÉNYÜZÉS
(Luxus)
a társadalmi életben és a nemzetgazdaságban.
Ira
Dr. Gerőczy Gyula,
műgyemti tanár.
Ára félre 80 krajczár.

ZSILINSZKY MIHÁLY.
MAGYAR HÖLGYEK.
Történelmi élet- és jellemrajzok.
(Nyolczadart, 233 l.) — Félre
1 forint

„A rossz nedvek kiirtása a gyógyszer csádjá!“ „A élet legfőbb java a jó egészség!“

American-Pills by Böldt
Böldt egészségi labdaccai
vértisztítási labdacok.

E labdacok sokszoros alkalmazását és sokszoros ma-
gasztalást vintak ki.

Ajánlhatók e labdacok a vér tisztítására megelőző
betegségek után; a főlöleges és rossz nedvek eltávolítására
(növekvő testgyarapodásnál kevés mozgás mellett); továbbá
oly egyéneknek, kik rossz emésztésben, savanyú felbőgésben,
étvágytalanságban, szédülésben és vértörődésben szenved-
nek. E labdacok különösen ajánlatosak érdemelnek a guttáltésre
hajlamos mutató egyéneknek.

Egy doboz 65-70 labdac ára 1 ft. 50 kr. (10 kr. több.)

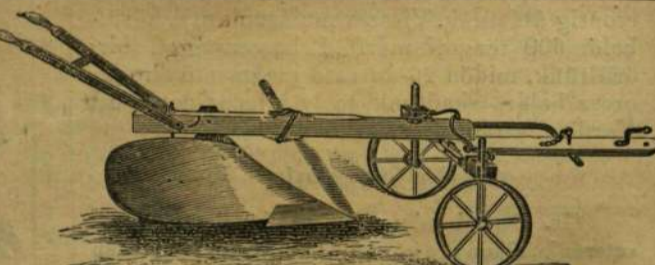
Központi raktára: Droguerie medleinal:
Böldt A. H. Genfben (Helvetia).
Valódián kapható:
Pesten: **Török József** gyógyszerész és főköldeménye-
zőnél Magyarország számára, király-utca 7. szám, és For-
mágyi Ferencz gyógyszerésznél, Szechenyi-tér 26. sz. Budán:
Wlasek E., Szegeden: **Kiss, Sz. Fehérvárott: Dieballa Gy.,**
Egerben: **Köllner, Temesvárott: Poehér, Brassón: Fabik,**
Kolozsvárott: **Wolf, Bécsben: Kodzera J. am hoben**
Markt 12. gyógyszerésze uraknál. 217 (36-0)

A legbiztosabb és legkellemebb szer
váltóláz ellen,
különösen gyermekeknek, kik a keserű Chinint másképp bevenni
nem képesek a

Chinin-csokoládé
és a
Chinin-czukor

Rozsnyay M., gyógyszerészétől Aradon (ezelőtt Zombán),
melyeket a magyar orvosok és természetvizsgálók nagygyűlése
Fiumében pályadíjjal koszoruzott.
Kapható vagy megrendelhető a birodalom minden jöhírű
gyógyszertárában.

A hamisításoktól óvakodni kell!
Mindenki csak a **Rozsnyay M.-féle** pályakoszoruz-
zott készítményt kérje és fogadja el. 135 (42-0)

Gubicz András utóda
gazdasági gépjára Budapestén, Lipót-utca 41. szám.

A közelgő szentáisi idényre bátorodom a t. cz. gazdaközönség
figyelmében az általános elismerésben részesült **Gubicz-féle** ekeket
ajánlani, az árak a körülményekhez képest mérsékeltek, s egyes részek-
kel is szivesen szolgálók.

Ajánlom egyszersmind magtakaró és kettős ekémet, boro-
nakat, rögtöröket, szeszkavagó és egyéb gazdasági eszközöket,
kivánatra árjegyzékkel bérmentve szolgálók.

3885 (3-3) Tisztelettel **Gubicz László.**

LÖRINGZ ISTVÁN,
LÁBBELI GYÁRNOK
Budapestén, orszagut 19-ik szám,
ajánlja

férfi-, női- és gyermek-lábbeli gyártmányait,
melyekkel az 1872. évi keeskeméti országos kiállításon bronz-,
az 1873. évi bécsi világkiállításon pedig érdem-érmet nyert.

Megrendelések helyben és vidékre, nagyban és kicsinyben
a legnagyobb pontossággal eszközöltetnek. Vidékieknek rendes
mérték nélkül is, csupán centimeter, sőt viselt lábbeli után a
legkényelmesebb lábbeliek utánvételét küldetnek.

Nétalan készletben nem található méretű lábbeli gyára
kitünő berendezése mellett, a legrovidebb időben szinte jótál-
lással elkészíti. 344 (8-12)

Különösen a bekövetkező őszi és téli idény alkalmá-
ra igen kitünő és jó vízhatlan gaballó-észimák is ké-
szítetnek.

„A FRANKLIN-TÁRSULAT“
magyar irodalmi intézet és könyvnyomda kiadásában (Budapest, egyetem-utca 4. sz.)
az 1875. évre megjelent

NAPTÁRAK JEGYZÉKE.

István bácsi naptára, XX-ik évfolyam. Félre 50 kr.
Protestans új képes naptár, új folyam, harmadik év. Szerkesztő Dúzs Sándor. Félre 50 kr.
Falusi gazda naptára, XI-ik évfolyam. Szerkesztő Mádai Izidor. Félre 80 kr.
Lidérc-naptár, XIV-ik évfolyam, tartalmaz bün-
esetek-, csodálatos tényemények-, tündéregék-,
vádsz- és utikalandókat stb. Félre 60 kr.
Honvéd-naptár (együttal katonai naptár), szerkesztő Áldor Imre. VIII. évfolyam. Félre 60 kr.
Népszóló naptára, képekkel. Szerk. Áldor Imre. VII-ik évfolyam. Félre 40 kr.
Kossuth-naptár. Szerkesztő Honfi Tihamér. V-ik évfolyam. Félre 40 kr.
Nemzeti nagy képes naptár (azelőtt Jó barát naptár), VII-ik évfolyam. Félre 1 ft.
Nők naptára. VII-ik évfolyam. Félre 60 kr.
Borászati naptár. Szerkesztette dr. Nyáry Ferencz. II-ik évfolyam. Félre 80 kr.
Naptár és évkönyv közszégi jegyzők számára. I-ső évfolyam. Félre 1 ft.
Neuer illustrirter Volkskalender für Ungarn und Siebenbürgen. IX. Jahrgang. Geh. 50 kr.
A magyar nép naptára, szerkesztő Tatár Péter, 4-rét, képekkel és tarka borítékkal. Félre 25 kr.
Kis nemzeti naptár, a magyar nép számára. Szerk. Tatár Péter. 8-rét Félre 20 kr.
Nevelésünk! Új humorisztikus naptár. VI. évfolyam. Félre 40 kr.
Határidő-naptár, mindennemű hivatalnokok, ügyvédek, jegyzők, orvosok, gazdatisztek, utazók és üzerek számára, hasznos jegyzetekkel és 365 üres lappal ellátva, irópapíron és kemény kötésben 1 ft. 20 kr.
Naptári jegyzőkönyvecske gazdák számára. IV-ik évfolyam. Kötve 1 ft.
Egyetemi polgárok naptára, különösen a felsőbb tanintézeteken tanulmányos ifjuság számára. Szerk. Leitner Ferencz. I-ső évfolyam. Kötve 1 ft.
Új fali naptár, egész iv 20 kr.
Neuer Wandkalender, ein ganzer Bogen 20 kr.

Nevezett naptárak már megjelentek és minden könyvtár és könyvtőlőnél kaphatók.

Bolond
a ki folytonosan játszik, de még nagyobb, a ki sohasem játszik. Fontolóra véve a felejtethen II. József császár ezen mondatát, próbálja meg mindenki, valamint én tettem, a híres Orlicse-féle módszert a kis lotteryán. Legközelebb 2 ft. díjért terno-
utastást kaptam, melylyel 960 forintos terno nyertem. A levélczím: **Herrn Professor R. v. Orlicé in Berlin, Wilhelmstrasse 125.** 408 (1) Vally J.

Bizonyítvány.
Alfirtott, mint a laczházi reform. egyház lelkesze, ezen-
nel bizonyítom, hogy Steinreich Lipót (Pest, Terézváros, Gáb-
ler-utca 8. sz.) orgona-művész ur, a laczházi egyházban levő 18
változatos orgonát, — miután az évek óta soha tisztítva nem
volt s az őszhangzat teljesen elromlott, — a legjobb állapotba
hozta s szakértők véleménye szerint az orgona csak olyan jóvá
vált, mint új korában lehetett, minél fogva említett orgona-
művész urat, mint a ki igen jól s emellett még jutányosan dol-
gozik, az illetők figyelmébe melegen s jó lélekkel ajánlhatom.
Kelt K.-Kun-Laczházán, az 1874. évi augusztus hava
29-dik napján.
Könyves Tóth Kálmán,
ref. lelkész.
371 (2-3)

A „VASÁRNAPI UJSÁG“ kiadó-hivatalában (Budapest, egye-
tem-utca 4 szám alatt) lehet megrendelni:

Legterjedelmesebb képes hetilap, mindkét nemű ifjuság
számára.

A Kis Vasárnapi Ujság
czimű

ifjusági képes hetilap.

Szerkesztő: **K. Beniczky Irma.** Kiadja: **a Franklin-Társulat.**

A „Kis Vasárnapi Ujság“ jelszava: „A mulattatót hasz-
nosan, a hasznost mulattatva“ — s ezt mindig szem előtt
tartja, hogy a lap kettős céljának tökéletesen megfeleljen s a
serdülő ifjuságnak ép úgy, mint a kisebb gyermekeknek egy-
aránt mulattató és tanulságos lélek- és szívmelesítő s érte-
lemfejlesztő olvasmányul szolgáljon. Ha tehát a t. szülők, neve-
lők stb. gyermekeiket, illetőleg növendékeiket először ü, haszno-
s, nemesek pillanatnyi örömet okozó, de tartós és nemes éve-
zetet nyújtó ajándékokkal ohajlják meglepni, ezt tökéletesen eléri,
ha számukra a „Kis Vasárnapi Ujság“-ot megrendelik.

Legyen szabad remélnünk, hogy a t. szülők, tanítók és
az ifjuság barátjai, méltányolva nagy horderjü tőrekvésünket,
ennek minél sikeresebb megvalósítására segédkezzenek nyu-
tani becses pártolások által.

A „Kis Vasárnapi Ujság“ megjelenik egész éven át,
tehát az iskolai szünet alatt is, hetenkint egyszer, 16
oldalból álló nagy íven, számos képpel, szép fehér erős
papíron, diszes kiállítással. A megjelenést illetőleg ügy inté-
kedünk, hogy a „Kis Vasárnapi Ujság“-ot már vasárnap
reggel valamennyi, még vidéki előfizetőink is megkaphassák

Előfizetési ár:
Negyedévre 1 ft. 50 kr.

OTTLIK GYULA,
köz- és váltóügyvéd, irodája nádor-utca 4-ik sz. alatt, főlállal:
„A törvénykezés, közigazgatási, pénzügyi és különösen
adó ügyeket;“ „bűnügyekben nyilvános védelmezéseket teljesít.“
„ingatlanoknak el- és bérbeadását eszközöli;“ „ingatlanokra
vidéken és helyben olcsó kamattal mellett kölcsönöket szerez.“
Budapestén székelő miniszteriumoknál, kiránál, kir. tör-
vényészeknél, kir. járásbíróknál képviselőket elvállal;
ezeknél, valamint országos intézeteknél, bankoknál, és kir. kato-
nai és kir. honvédségoknál folyamatosan levő ügyek állásá-
ról azonnal szerez és ad értesítéseket, és e helyütt benyújtandó
iratok, folyamodványok szerkesztését főlállalja; „peres ügyek-
ben informáziókat utasítás szerint teljesít.“
Különösen vidékről Budapestre érkezett vagy ide fólutazni
szándékozó földmiveseknek és iparosoknak fentebbírányban taná-
csot ad, és azoknak ügyeit — az utazási költség és egyéb kiadások
megtakarítása szempontjából — főlállalja és gyorsan elintézi.
Félmapi eljárásért 3 ftot, egy napért 5 ftot számít föl.
Díjazott levelek azonnal elintéztetnek, és a kellő értesítés
24 óra alatt ajánlva megküldetik.
E téren gyors és pontos szolgáltatást a t. cz. közönségnek
és vidéki kartársainak ajánlja, — és azokat folkéri, miként irodá-
ját bizalmukkal tiszteljük meg. 364 (3-3)

Farkas H. és társa
Budapest, váci-utca 16. szám

ajánlja dúsan felszerelt női ruhák és felöltönyök, továbbá
dísöltönyök, utazó- és séta-öltöny raktárát a legolcsóbb
árak mellett.

Mérték szerinti megrendelések legrovidebb időben
teljesítettnek és kívánatra minták ingyen és bérmentve meg-
küldetnek. 363 (2-12)

A „Franklin-társulat“
magyar irodalmi intézet és könyvnyomda kiadásában (Budapest egyetem-utca 4-ik
szám) megjelent és minden könyvtárban kaphatók:

1793
vagy

A POLGÁR HÁBORU.
Regény. Irta **HUGO VIKTOR.**
Jogositott magyar kiadás.
Fordították **ÁLDOR IMRE** és **GYÖRGY ALADÁR.**
HÁROM KÖTET.
A teljes mű ára 5 forint.

A sást röpülése jellemzi.
Mig lenn, a föld közelében mozog, közönséges madár; királyi főnsége akkor jelenkezik,
mikor a nap felé tör s versenye kél a felhőkkel, oly magasságban, hová szédülve tekint föl a gyöngö
szem és lélek.

Hugo Viktort sem szokta méltányolni sem a közönség, sem a kritika, midőn a folyó nap
rendes élményeivel és eseményeivel foglalkozik. De meghódítja legkonokabb elleneit is mindig,
valahányszor egy-egy merész alkotással kora és kortársai fölé emelkedik, s egy-egy sugárt lövel le
onnan a földre abból a fényből, mely az intenség „legyen“ szavával terjeszt világot minden irányban
folytat a teremtes dicso művét.

Az „1793“ szintén e sorban tartozik a méltó párja mindenkép a — századok legendájának,
mely Hugo V. költői pályáján a tetőpontot jelzi.

Alig van benne egy fejezet, egy lap, egy sor, mely a közmondás értelmében országlánköröm-
nek be ne válának, s számtalan oly helyet lehetne s fognak is idézni bizonyára, hol a toll esetté vált
Hugo V. kezében a ragyogó színezés emeli a művészi rajz kifejezhetlen szépségét és jellemzettségét.

Soha tárgy nem is felelt meg úgy Hugo V. geniusának, mint az első francia forradalom,
s viszont ez ujkoroszak-nyitó roppant események sem kaphattak méltóbb historikuszt nála, a ki
gigantikus erővel uralkodik rajtok mindenütt s a végtelen ocean fölött nem úgy lebeg, mint a hajó,
mely rabja a hullámnak, hanem mint a nap, mely fényt áraszt vizére, s megvilágít ott mindent a
mogorva szirttől a játszi sájkáig, s a zajgó örvényt, mely halállal fenyeget, csakugy mint a csöndes
révpartot, hol virágok nyilnak s az élet örömei kínálkoznak.

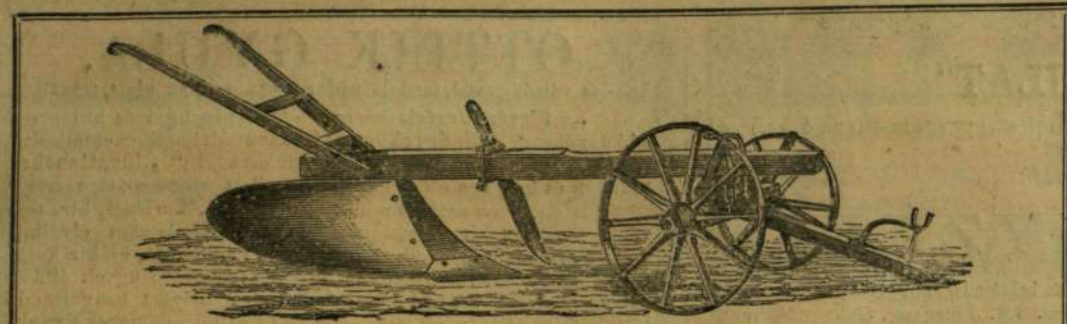
Hugo V. példátlat szorgalommal és lelkiismeretességgel tanulmányozta az 1793-diki
esztendő minden régi és újabb forrásait, s nem egy tudós professor sok oly érdekes adatot fog olvasni
e regénben, melyeket világért sem keresett volna itt, másutt meg nem talál keresve sem.

A vendél harczeret és Paris, a hadsereg és a Convent, a fölkelő parasztok és a
közár-asági önkényesek történelmi hűséggel, de a költsézet varasztókra benn vannak föltün-
tetve, s mig nagyban és egészben megdöbbsent ama lázas napok daemoni nagysága, s Robespierre,
Danton és Marat óriás alakjait borzadva szemléljük a nem jobb, csak kisebb mellékszereplők élen,
enyhíti az összenyomást s egyszerű elandalt és ellágyít, másszor lelkesít és elragad az anyai szeretet
s gyermeki ártatlanság, s a nagy szabású hősiesség s a rajongó idealismus, melyek mindegyikének
megfelelő képviselőt adott, bizonytalanságban hagyva így az olvasót: ki előtt hajoljon hát meg
mélyebben: a történést vagy a költő előtt?

Mindkettő egyenlően van s munkában, mindkettő igazolja a szerző világhírét.

S az alulirt társulat, midőn tetemes anyagi áldozattal megszerelte a fordítási jogot s esz-
közölte díszes alakban a kiadást — oly szellemi élvezetnek nyitott utat a magyar olvasó közönségnek,
hogy bátran és habozás nélkül ajánlhatja viszont e költséges vállalatát annak tömeges figyelmébe és
pártfogásába.

Franklin-társulat
magyar irodalmi intézet és könyvnyomda (egyetem-utca 4. sz.)

VIDATS ISTVÁN gépgyára

Budapest, kétnyul-utca 8-ik sz. a.,

ajánlja a küszöbön álló őszi idényre a bel- a külföldön legjobban ismert s utoljára javított Vidats-ekélt acélvakaróval, szétszedhető eketalygákkal, szélesre- és sorbavető gépeit, sz.-c.-kavagó s kukorica-morzsolót, Vidats-rostát, zuzó- s őrlőmalmait; valamint borsajtóit a legjobb anyagból s legutányosb árakon. 412 (1-6)

Képes árjegyzékek, kívánatra ingyért küldetnek meg.

Vasuti tanfolyam

vasuti hivatalnokok kiképzésére, kezd a

pesti társasági-kereskedelmi iskolán, király-utca 6-ik szám.

(ezelőtt Erzsébet-tér 13) október 1-én. Beírások naponként a tanteremben.

402 (1-3)

Az igazgatóság.

Őszi idényre!

1/4 sz. Plaid-züvet csikos és sima minden színben . . . 40 kr.
 » Balerna minden színben . . . 40 »
 » Mohaire és Loretre minden színben . . . 40-60 »
 Popeline, Rippe és Velours a legdivatosabb színben . . . 60-90 »
 Irish selyem Popeline divatos színben . . . 1 ft. 10 »
 Irish finom Plaid-, Manteau-züvetek 1/4 széles . . . 2 frt.
 Drap Parisienne, a legújabb . . . 1 frt 10 - 1 frt 50 kr.
 Angol patentbőr-ony, fekete . . . 70 kr - 1 frt 40 kr.
 Selyembőröny 1/4 széles . . . 2 frt - 4 frt.
 Szines és fekete Poulé de soie . . . 5 - 10 frt.
 Gros-Faille . . . 1-2 frt.
 Nagy raktár szines selyemszövetekben, kendők, ágyneműk és mindeneműi holgyruhaszövetekben meglepő legolcsóbb megszabott gyári áron. 312 (14-20)

Sgaltzer és Schönfeld.
Budapest, bálvány-utca 1. szám.
Mustrák kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

A NAGYAPÓ ELBESZÉLÉSEI.
Tóth József.
Színvezetett hortikéban és egy köpél.
Keményen kötve 1 frt. 40 kr.

CALDERONI és TÁRSÁNÁL
Budapesten, miatyánk-utca, kapható:
SZEMLELETI GYŰJTEMÉNY
A MÉTER-RENDSZER
MEGISMERTETÉSÉRE.
ISMERTETVE
VAJDAFY ERNŐ,
a budapesti VII. kerületbeli polgári leányiskola igazgatója által.
All ezen gyűjtemény:
1. Egy méterrúdból háromféle méteri és egy bécsi hüvelyk beosztással.
2. Egy fából készült szétszedhető decimeter kozakból
3. Egy üres bádógból készült kocza decimeterből.
4. Egy bádóg liter edényből, melyen egyszerűen az itező összehasonlítása is szemléltethető.
5. Egy bádóg deciliterből.
6. Egy bádóg centiliterből.
7. Egy kocza alakú bádóg milliliterből.
8. Egy sárgaréz gramm súlyból.
9. Egy sárgaréz dekagrammból. 368 (3-4)
10. Egy vas hektogrammból.
11. Egy vas kilogrammból.
12. Egy Vajdafy Ernő igazgató által szerkesztett magyarzó szövegéből.
Ára csomagolással együtt 4 frt 50 kr.
Egyes magyarzó szövegnek ára 10 kr.

Budapest, szeptember 27-én 1874.

39-dik szám. ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK: a Vasárnapi Ujság és Politikal Ujdonságok együtt: Egész évre 12 ft., félévre 6 ft. Csupán a Vasárnapi Ujság: Egész évre 8 ft., félévre 4 ft. Csupán a Politikal Ujdonságok: Egész évre 6 ft., félévre 3 ft. **XXI. évfolyam.**

HIRDETÉSEK DIJA: Egy ótszöv hasábozott petit sor, vagy annak helye egyszeri ígatásnál 15 krajczár; többszöri ígatásnál 10 krajczár. Bélyegdíj külön minden ígatás után 30 krajczár. Kiadó-hivatalunk számára hirdetményeket előad Béesben: Haasenstein és Vogler-Wallfischgasse Nr. 10, Mosse R. Seilerstätte Nr. 2 és Oppelik A. Wollzeile Nr. 22.

Figyelemreméltó protest. egyházirod. ujdonság!
Fraenkel B. könyvkiadónál Miskolczon, megjelent és minden könyvárusnál kapható:
MAGYAR
PROT. EGYHÁZI SZÓNOKLATOK,
ünnepi, alkalmi, közönséges és gyászesetekre.
Írta 407
Gyöngyösy Sámuel,
nagy-kállói ref. lelkész, egyházmegyei tanácsbíró.
I. kötet.
36 különféle beszéd tartalommal 300 lap.
Ára 1 ft. 80 kr.

GUIZOT FERENCZ.
(1787-1874.)
GUIZOT-val ismét a század legnevezetesebb embereinek egyike szállt a sírba. A Val-Richer egyszerű majorház remeteje, a kinek élettörténete tovább félszázadnál elválaszthatatlanul szövődik a világtörténelem szálai közé, a ki a tudományban nagy hatalmasság, Franciaország kormányán, alkotmányos formák közt csaknem abszolút hatalmu uralkodó, protestáns születése s szigorú kálvinista elvei mellett a pápa világi hatalmának védője volt, a ki, mint miniszter, a választói census fölemelését a Gazdagodjatok meg! elv proklamálása mellett vitte keresztül s ezzel az eszeveszett, határtalan és sokszor erkölcsötlen meggyagadós jelszavát mondotta ki; maga tiszta kézzel s kevesebb vagyonnal jött el a kormány rudjától, mint a mennyi oly irodalmi munkásság mellett akárki s szerethetett volna, s nem levén módjában palotát építeni magának, egy kis falusi jószágon, egyszerű majorjában élte le végnapjait s hajtottá 87 éves korában fejét a hetven évi folytonos tevékenység és munka által megérdemelt nyugalomra. Fiatal korában író, tudós és tanár, férfikorában egész öregsége küszöbéig politikusi, diplomata és kormányférfi, agg korában — a kényszerült visszavonultságban ismét író és tudós, még mint aggasztán is irodalmi nevelésével foglalkozva, ő elmondhatta, hogy ha hosszú élettel ajándékozta meg a gondviselés, abból ugyan használatlanul egy napot sem engedett erős kezeiből kisiklani.

GUIZOT FERENCZ.

Ily élet, bármily nézetek és elvek, tetek és hatások fiződjenek hozzá, tisztelet érdemel. S valóban Európa és az egész civilizált világ tisztelettel is néz a sír felé, mely Franciaország egyik legnagyobb tudósa és államférfia fölött csak a napokban zárult be.

BUDAPESTI KALAUZ.

AGYAGÁRUK. Fischer J. bécsi-utca 1. sz. a. agyag-kályhák, kandallók, fűrdőkádák, terracotta-alakok s tiszta, fehér, min. nemű porcellán és kőanyag árak gyári raktára.	FÜSZERKERESKEDÉSEK. Vághy Lajos, Pest, nádor-utca 1. sz. Fűszer-, csemegé- s borskereskedés, egyszerűen rendezett bors- és csemegé helyiséggel.	Országház, Sándor-utca. Városi vizárd, Deák Ferencz-utca. Bemenet 20 kr. Császárfürdő, kád-, zuhany-, kő- s gőzfürdő. Heurich-féle világhírű kád-, zuhany-, kő- s gőzfürdő.	SZÁLLODÁK. Európa szálloda, Ferencz József-ter. Hungaria nagy szálloda, aldunator. Magyar király szálloda, Dorottya-utca. Nádor szálloda, váci-utca. Nemzeti szálloda, váci-utca. Vadászkürt szálloda, kishid-utca. (Mind elsőrendűek.)
ÁSVÁNYVIZEK. Büskuty L., m. kir. udvari szállító. Erzsébet-tér 1. sz., bel- és külföldi árványvizek és forrás-termékek legnagyobb raktára; mindenkor friss minőségben.	GYÓGYSZERESZÉK. Török József, király-utca 7. sz. a.; válogatott raktára mindennemű bel- és külföldi hasznos specialitásoknak.	LÉGNYOMÁSÚ TÁVIRDÁK. Ohm C. O. Pest, József-ter 15. sz. a.; előad legnyomású, valamint villanyos hálót, s szoba-távírdá-berendezéseket, a legelőszerebb kivétel, méltányos feltételek s több évi jótállás mellett. Árjegyzékek kimutatások ingyen szolgáltatnak ki.	TAKARÓPAPIROS. A lapok kiadó-hivatalában, egyetem-utca 4. sz. a., nagy ívek, mázsáknál 10 frt a vasúthoz szállítva.
BÁDOGOS-ÁRUK. Kutscheva G., aranykő-utca 6. sz. a. csosettek és szobárgépek, kertifűzfeszkendők, a válogatott raktár bádogos-árakból.	HIRLAPOK ELADÁSA. A lapok kiadó-hivatalában több mint 100-féle. — s 1830-dik évtől 1873. évig megjelent hírlapok, ezek közt: Pest-i Hírlap, Vasárnapi Ujság, Falusi Gazda, Jog-tudományi Közönség, Pester Zeitung s Képes Kiállítás Lapok, teljes évi folyamokban jutányos ártért el fognak adni.	LŐPOR. A legnyomású szélcsészében mindenkor készletben van Föder-féle 1-85 magyar kir. löpor-árujában, kalap-utca 8. sz. 3-dik utca jobbra a régi városrész mögött.	THEA ÉS RHUM. Dietrich és Gottschlig, főraktár váci-utca 14. sz. a. és főkereskedése kishid-terén.
BANK- ÉS VÁLTÓ-ÜZLETEK. Glatz, Holzwarth és Schubert, Pest, V. Diana-fürdő; mindenféle részvények, állampapírok és sorjegyek bevásárlása s eladása. Vidéki megrendelések pontosan s gyorsan teljesítenek.	ILLATSZERÁRUK. Vérfeltá Sándor, m. kir. udvari illatszerár, Kristóf-ter 1-85 szám alatt Pesten. Gazdagon felszerelt illatraktár, mindennemű angol és francia illatszer, ugyancsak nagy választékban bel- és külföldi tolette-cikknek.	MÉTERMÉRTEK ÉS RENDSZER. Calderoni és társa, (miatyánk-utca). Szemleletli gyűjtemény a méter-rendszer megismertetésére. — Lásd a hirdetési rovatot. Görög István, hatvani-utca 16. szám. Gátszerek és orvos-gyógyászati műszerek nagy választéka.	ÜVEGKERESKEDÉS. Görög István, hatvani-utca 16. szám. Üvegfogók, asztali készletek és tükörök.
BUTOROK. Glogovátz Ferencz, kárpitos, rostély-utca 6. sz. a., a Károly-kaszárnya épületében. Nagy butorraktár. Polák Zsigmond, nádor-utca 17. sz. butor-csarnok mindennemű fa- és szőnyeg-butork dusan felszerelt raktára.	KÖNYVKERESKEDÉSEK. Kilian Frigyes, magyar kir. egyetemi könyvtáros, váci-utca. Calderoni és Társa mellett; bel- és külföldi irodalom.	MULATÓ-HELYEK. Nemzeti színház, kerepesi-ut. Opera: kedden, csütörtökön, szombaton. Dráma, népszínmű, vígjáték: vasárnap, hétfőn, szerdán, pénteken. Penz-lovarda az István-terén, naponként nagy előadás. Strampfer színház, gypaju-utca, naponként német előadás. Operette, dráma és vígjáték.	VARRÓGÉPEK. Czank Ohm C. O.-nál, József-ter 15. sz.; a legújabb amerikai szűrmérek Wehler és Wilson és újabb Howe Elliott New-Yorkban.
CZÍPÓÁRUK. Temesváry Gusztáv, király-utca 17. sz.; legnagyobb ur-, női- és gyermek-czipóraktár olcsó árakon.	KÖNYVNYOMDÁK. Franklin-Társulat, magyar irodalmi intézet a könyvnyomda, egyetem-utca 4. sz. a.	POSZTÓTÁR. Liptay Pál és társa, bécsi-utca 5. sz. Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan teljesítenek. Minták ingyen és bérmentve.	VÁSZONÁRUK. Fogl D. és Társa Pest, váci- s kishid-utca sarkán 5. szám, a „vasútköz” címűt hában. Nagy választékban mindennemű kész fehérművek urak, hölgyek s gyermekek számára; továbbá rumburgi, irlandi- s fonal-vásznak, chifonok, kanavás, calvát, kapucák s harisnyk, vászon- s batiz-székendők, gallérok, kékellők s nyakraválók stb. feltűnő jutányos áron. Lásd hirdetményi rovatunkat.
DIVAT- S NŐI PIPERE-ÁRUK. Poros A., ezültkő-Társaság, váci-utca 19. sz.; menyasszonyi készletek, vázsonemű, fémneműek, eszükök, himzések s ablakfüggönyök nagy raktára.	LÁMPÁK ÉS CSILLÁROK. Hittmár R. fűrdő- és nádor-utca sarkán. A legnagyobb választékban petroleum- és olajlámpák, legújanyosb áron.	RUHARAKTÁRÁK. Bajusz József szabómesterrel a „bonvédés” Pesten, hatvani-utca 4-ik sz. a. barátok épületében a régi posta átlétevényben, mindentelők ruhák urak és fiúk számára legjutányosabb áron készen kapják.	ZONGORA-RAKTÁRÁK. Eder A. Gyula, váci-utca 12. sz. a.; elad, veáz s becserez mindennemű zongorát, pianino s harmoniumokat.
FODRÁSZOK. Schadeberg Béla, hölgy és férfi fodrászati terem borovillással egybekötve. — Dusan felszerelt raktár mindennemű munkálatokból a legújabb divat szerint a t. cz. hölgy és férfi köznöcs számára, csinnal és izlésteljesen elkészítve jutányos árakon. — Vidéki megrendelések pontosan s jutányosan teljesítenek. Utáni helyiség ur-utca 6-dik szám. A Mexikóihoz.	LÁTNIVALÓK. Állatkert, közlekedés társasokcsikkal. Bemenet 20 kr. Budai várpalota, a várőrségelőség köz. Pénzárka-múzeum. Pesterházy-képtár, zárva. Nemzeti múzeum, országút; az egyes szarnok 9-851 1-851 nyitva vannak. Hét: régiségek, kold és széria; képtár; szobák; természetgyűjtemény.	ORVOSOK. Dr. Handler Már, orvos és sebészudor, szűléző és szemész. Rendel naponként délelőtt 10 órátkl 1-ig, délután 3 órátkl 5-ig és este 7 órátkl 8-ig. — Lakik: belváros, kigyó-utca 2. sz., kigyó- és város-utca sarkán (Kettenbiller-féle hában) 1-851 emeleten, bemenet a lépcsőn.	